LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 65 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penkt., Bal. (April) 3, 1953 ★★★★ Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Naujas UN sekretorius.
Lie buvo paslydęs.
Pavasario šventės.
"Anapus uždangos" didis džiaugsmas.
Rašo R. MIZARA

Viskas rodo, kad Jungtinės Tautos turės naują generalinį sekretorių, kuriuo bus ligi šiol ėjęs Švedijos užsienio reikalų ministro pareigas **Dr. Dag Hammarskjoeld.**

Jį vienbalsiai nominavo "penkios didžiosios"; dabar reikia, kad užgirtų asamblėja, kuri, visi yra įsitikinę, užgirs.

★

Dėl generalinio Jungtinių Tautų sekretoriaus buvo nemaža derybų: Jungtinių Valstijų blokas siūlė savo kandidatus, o Tarybų Sąjungos blokas—savo.

Negalėdami susitaikyti dėl pirmesnių kandidatų, abieji sustojo ties Švedijos diplomatu ir nominavo Dr. Hammarskjoeldą.

Tarybų Sąjungai, matyt, rūpėjo, kad sekretoriaus pareigas eitų tokis diplomatas, kurio šalis neįeina į Jungtinių Valstijų-Anglijos bloką.

Švedija ir yra tokia šalis. Ji atsisakė įeiti į Atlanto Paktą. Ji laikosi neutralumo.

★

Ligišiol sekretoriaus pareigas ėjęs Trygve Lie yra Norvegijos diplomatas.

Trygve Lie iš karto savo pareigas ėjo gerai, bešališkai, bet pastaruoju metu jis suklupo: pasidavė karo šalininkų įtakai.

Jis pasidavė ir amerikinių raudonbaubių įtakai, pradėjo šalinti iš vietų tuos Jungtinių Tautų tarnautojus, kuriuos puolė McCarthy, MacCarran ir kiti ragangaudžiai.

Trygve Lie sukėlė prieš save visą eilę kraštų, na, ir jis jau nebuvo pakenčiamas; negalėjo ilgiau sekretoriaus pareigas eiti.

★

Sekmadienį—Velykos, pavasario šventės.

Krikščionims tai reiškia Kristaus prisikėlimą.

Bet šių metų krikščionims Velykas linksmesnėmis daro ne krikščionys.

Kinijos vyriausybė, štai, siūlo tuojau baigti karą Korėjoje.

Čou En-lai nėra krikščionis, bet jo siūlymas sudarė didžiausio džiaugsmo milijonams krikščionių visame pasaulyje!

★

Tiesa, yra krikščionių, kuriems taikos siūlymas labai nepatinka.

Wall stryto krikščionys keikia šį siūlymą ir jo siūlytojus, **nes, kai Čou En-lai paskelbė savo propoziciją, biržos šėrai pradėjo kristi žemyn: per keletą dienų sutirpo keletas bilijonų dolerių.**

Wall stryto krikščionys nori, kad karas tęstųsi ir tęstųsi, kad milžiniški pelnai plėšiami iš žmonių skerdynių, nesutrukdomai plauktų į jų kišenes!

Matot, yra krikščionys ir krikščionys!

Wall stryto krikščionims, taigi, šios Velykos, atrodo, bus liūdnos.

★

Šiemetinės Velykos bus labai linksmos Tarybų Sąjungos žmonėms, — linksmos dar ir dėl to, kad tarybinė vyriausybė paskelbė sumažinimą kainų 125 vartojamiems produktams.

Tai jau 7-tas eilinis kainų sumažinimas Tarybų Sąjungoje, padarytas po karo.

Kai kuriems produktams kainos sumažintos per pusę, —pavyzdžiui: bulvėms ir daržovėms.

Taigi, Tarybų Sąjungoje kainos nuolat mažinamos ir mažinamos, o pas mus jos kyla ir kyla aukštyn.

★

Kaip ten bebūtų: **linksmų pavasario švenčių visiems mūsų skaitytojams!**

Lai būva taika!

SOVIETŲ SĄJUNGA REMIA KINIJOS PLANĄ DĖL TAIKOS

Amerika nesutinka perkelt paliaubų derybas į J. Tautas

Washington. — Amerikos valstybės departmentas kietai priešinasi siūlymui perkelti paliaubų derybas iš Korėjos į pati Jungtinių Tautų centrą New Yorke.

Departmento atstovas Lincoln White bal. 1 d. sakė korespondentams:

—Mūsų valdžia jau kuo aiškiausiai nurodė, jog vieta, kur būtų galima duoti bet kokius pasiūlymus dėl paliaubų, yra Panmundžom, Korėjoj.

Pasak valstybės departmento, tai tik Panmundžome turėtų būti svarstoma tokie pasiūlymai.

Jungtinių Valstijų valdžia, tačiau, "sveikina" Sovietų Sąjungos užsieninio ministro Molotovo pareiškimą, kuris remia Kinijos planą dėl karo belaisvių grąžinimo, pridūrė White.

KEBLUS KLAUSIMAS

Čia korespondentai užklausė:

—O ką mūsų valdžia ketina daryti, kai komunistai dabar padarė iniciatyvą vajuje už taiką?

Į šį klausimą atsiliepdamas, White užreiškė:

—Tai gryna nesąmonė šnekėti, kad rusai padarė iniciatyvą dėl santaikos.

White pasakojo, kad Jungtinės Valstijos jau "eilė metų" kai ieško susitarimų dėl Korėjos, Vokietijos ir Austrijos, o "komunistai tik dabar pradedą."

(White, kalbėdamas valstybės departmento vardu, užtylėjo, kad Jokūbas Malikas, Sovietų Sąjungos delegatas Jungtinėse Tautose, daugiausia pasidarbavo paliaubų deryboms, kurios tad ir buvo pradėtos 1951 metų birželyje, Panmundžome, Korėjoje. Šį faktą priminė Molotovas, dabar kalbėdamas per radiją.)

ORAS.—Švelni giedra.

$8,000 FONDAS LAISVEI

Vajus prasidėjo su 1 diena balandžio, baigsis su 1 diena liepos šių metų.

Pati pradžia fondo sukėlimui vajaus tokia:

Šiuo kartu įplaukė $1,036.25, iš anksčiau gauta $498.-28; viso jau įplaukė $1,534.53. Dar reikia sukelti $6,465.47.

Brooklynas, vajų atidarydamas, tikrai išmušė būbną, taip, kad jo aidas nudundėjo skersai-išilgai visos Amerikos. Savo parengime kovo 29 d. brooklyniečiai sukėlė fondui $1, 036.25.

Labai graži vajaus pradžia. Gauname pranešimų, kad daugelyje vietų fondo reikalui ruošiama pramogos. Tai geras dalykas. Parengimai, platesnės sueigos yra geriausias būdas fondo sukėlimui. Visur reikia ruošti pramogas. Darbuokimės, kad sukelti fondą paskirtu laiku.

Pažangos priešų spauda (kryžiuočiai) pernai, kaip amerikonai sako, "arkliškai juokėsi," kai mes suvėlavome fondo sukėlimą. Šiemet su fondu padarykime taip, kad mūsų priešai nosis nuleistų, pasiskaitę apie fondo eigą.

Dar turime gražių davinių apie fondo eigą, bet paliekame kitai dienraščio laidai. Prašome pasekti. Turėsite kuo pasidžiaugti. **Laisvės Administracija**

Amerikinė komanda sutiko tartis apie sužeistų ir sergančių karo belaisvių grąžinimą

Tokio. — bal. 2.—Šiaurinės Korėjos liaudininkai ir Kinija pasiūlė amerikinei Jungtinių Tautų komandai pradėti derybas ateinantį pirmadienį dėl sužeistų ir sergančių karo belaisvių gražinimo iš abiejų pusių.

Generolas Mark Clark, vyriausias Amerikos komandierius Tolimiesiems Rytams, sutiko su pasiūlymu ir paskyrė savo atstovus deryboms Panmundžome. Korėjoje.

Korėjos liaudininkų ir Kinijos pasiūlymas taipgi pageidauja panaujinti paliaubų derybas, kurias generolas Clark pertraukė 1952 metu spalyje.

Gen. Clark pareiškė, jog pirma turi būti išspręstas sergančiųjų ir sužeistųjų belaisvių klausimas, ir tiktai po to galima būtų panauiinti pokalbius dėl paliaubų.

Churchill mato viltį taikai Korėjoje

London.—Anglijos premjeras Churchillas, kalbėdamas šalies seime, sakė, jog Kinijos ir Korėjos liaudininkų pasiūlymai duoda vilties, kad galima būtų įvykdyti taiką Korėjoje. Viltį stiprina ir Sovietų Sąjungos pritarimas tiem pasiūlymam.

Antra vertus, Churchillas piršo "atsargiai apsvarstyti" šiuos pasiūlymus.

Francūzų ministras nenori taikos Korėjoje

New York. — Francijos užsienio reikalų ministras Bidault, čia buvodamas, patarė nepasitikėti pasiūlymams, kuriuos duoda Kinija, Korėjos liaudininkai ir Sovietų Sąjunga dėl taikos Korėjoje.

Francijos valdovai bijo, kad jeigu įvyktų taika Korėjoje, tai sunkiau jiems būtų kariauti prieš Vietnamo liaudininkus, Indo-Kinijoje. Jie spėja, kad tuomet Kinija galėtų daugiau ginklų duoti vietnamiečiams.

Mirė kilęs iš Lietuvos aktorius I. Lebedev

Los Angeles. — Čia mirė įžymus judamųjų paveikslų aktorius Ivanas Lebedevas, 58 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje.

Visųpirm Lebedevas pagarsėjo, vaidindamas aristokrato roles Vokietijos ir Francijos judžiuose. Paskui persikėlė Amerikon.

Pirmojo pasaulinio karo metu jis buvo Rusijos caro armijos oficierius. Jo tėvas buvo vienas iš artimųjų caro patarėjų.

23 čechai sako, kad juos amerikonai kankino

Praga, Čechoslovakija. — Karinė amerikonų valdyba vakarinėje Vokietijoje, pagaliau, leido namo grįžti 23 Čechoslovakijos piliečiams. Grįžusieji sako, jog amerikonai juos kankino, versdami išduoti karinius bei fabrikinius Čechoslovakijos sekretus.

Grįžusiųjų vadovas Ladislavas Kricka sakė:

—Šeši gengsteriai, veikdami kaip Amerikos agentai, pereitą savaitę užgrobė Čechoslovakijos lėktuvą ore ir perskrido į amerikinį Vokietijos ruožtą; taip jie ir mus nugabeno ten kaip belaisvius. Mes reikalavome tuojau grąžinti Čechoslovakijon. Bet kariniai amerikonų šnipai uždarė mus kaip pavienius atskiruose kambariuose, nuogai nurenginėjo ir nuolat žiauriai kvotė, bandydami priverst mus šnipinėti.

Molotovas sako, Kinijos ir Korėjos liaudininkų siūlomas belaisvių grąžinimas praskina kelią paliaubom

Maskva. — Sovietų Sąjunga remia Kinijos ir Šiaurinės Korėjos Liaudies Respublikų pasiūlymus, rodančius kelią į taiką Korėjoje, kaip pareiškė Viačeslavas Molotovas, Sovietų užsienio reikalų ministras.

Kalbėdamas per radiją visam pasauliui balandžio 1 d., Molotovas pažadėjo, kad Sovietų vyriausybė stengsis, idant būtų įvykdyti šie Kinijos ir Korėjos liaudininkų pasiūlymai:

Tuojau sugrąžint sergančius bei sužeistus karo belaisvius; panaujint paliaubų derybas; negaišuojant apsikeisti belaisviais, reikalaujančiais namo grąžinti, o vadinamus "nesutinkančius grįžti" belaisvius laikinai perkelti į kurią nors neutralę (nekariaujančią) šalį.— Ten belaisviams būtų duota paaiškinimų, ir jie galėtų galutinai nusispręsti.

VIAČESLAV MOLOTOV

Molotovo pareiškimas

Molotovas, tarp kitko, sakė:

—Taip Kinijos Liaudies Respublika, taip ir Demokratinė Korėjos Liaudies Respublika pareiškė, kad jos sutinka su (amerikinio komandieriaus) generolo Clarko pasiūlymu iš vasario 22 d. — apsikeisti sergančiais ir sužeistais karo belaisviais, ir pakartojo, kad yra pasiryžusios tuojau daryti susitarimą dėl viso karinių belaisvių klausimo išsprendimo, kad tokiu būdu galima būtų užbaigti karą Korėjoje.

Taigi Kinijos ir Korėjos liaudies valdžios dar syki daro iniciatyvą, norėdamos susitarti dėl paliaubų ir dėl korėjinio karo baigimo.

Sovietų vyriausybė pilnai sutinka su šiuo kilniu veiksmu Kinijos ir Korėjos Liaudies Respublikų valdžių; ir mes neabejojame, kad šis veiksmas ras karštos paramos tarp viso pasaulio tautų.

Sovietų vyriausybė taip pat reiškia pasitikėjimo, kad Jungtinės Amerikos Valstijos teisingai supras šį pasiūlymą.

Sovietų vyriausybė nesvyruodama rėmė ir remia visus žingsnius, daromus link paliaubų ir karo baigimo Korėjoje. Tam padarė pradžią Sovietų vyriausybės vadovas J. V. Stalinas, atsiliepdamas į Indijos premjero p. Nehru prašymą, jau net 1950 metų liepos mėnesį.

Sovietų Sąjungos atstovas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, kalbėdamas per radiją New Yorke, 1951 metų birželyje, padėjo pamatus deryboms pradėti dėl paliaubų Korėjoje. Tos derybos, iš pradžios Kaesonge, paskui Panmundžome, privedė prie susitarimo dėl visų paliaubinių sąlygų, apart belaisvių grąžinimo klausimo; bet derybas pertraukė generolas Clark pernai spalio mėnesį; tuom sutrukdė paliaubų padarymą.

Kadangi apsikeitimas karo belaisviais liko vienintėlis ginčas, pastojantis kelią į susitarimą dėl paliaubų, tai Kinijos ir Korėjos Liaudies Respublikų valdžios trokšdamos taikos, ir padarė ši žingsnį pirmyn linkui galutino to klausimo išsprendimo.

Šis pasiūlymas suteikia teisingą išsprendimą dėl karo belaisvių grąžinimo ir pašalina likusias skerspaines, pastojančias kelią į paliaubas Korėjoje.

Nėra abejonės, kad viso pasaulio tautos su šiltu pritarimu sveikins šį pasiūlymą ir pilnai rems ji, nes jos trokšta užbaigti Korėjos karą ir stiprinti taiką ir saugumą žmonėms Tolimuose Rytuose ir ištisame pasaulyje.

Priimt Kiniją ir liaudies Korėją į Jungtines Tautas

Jungtinės Tautos, suprantama, galėtų daugiau padaryti kas liečia paliaubas Korėjoje, jeigu priimtų teisėtus Kinijos ir Korėjos atstovus.

Kad Kinijos ir Korėjos liaudžiai yra atimta teisėtoji jų atstovybė Jungtinėse Tautose, tatai pakerta šios (Jungtinių Tautų) organizacijos įtaką; tas faktas atima jai ir galimumą padėti stiprinti tarptautinį saugumą ir visuotiną taiką, kaip kad ši organizacija turėtų daryti.

Sovietų vyriausybė laiko savo pareiga priminti, kad grąžinimas Kinijos ir Korėjos tautoms teisių Jungtinėse Tautose yra vienas iš būtiniausių reikalų. Atsteigimas Kinijai ir Korėjai teisių Jungtinėse Tautose, ypač dabartinėse sąlygose, patarnautų ir pačioms Jungtinėms Tautoms —pakeltų jų įtaką ir tarptautinę svarbą, taipgi padėtų ir taiką stiprinti ištisame pasaulyje.

Nukentėjusių Korėjoj amerikonų skaičius pakilo iki 131,928

Washington. — Karinė Amerikos valdyba bal. 1 d. paskelbė, jog per mūšius Korėjoje iki šiol jau 131,-928 amerikonai sekamai nukentėjo:

Užmušta 23,394,-sužeista 95,756, be žinios dingo bei nelaisvėn pakliuvo 12,778.

Per savaitę nuo pirmesnio valdinio pranešimo tokie amerikonų nuostoliai padaugėjo dar 404.

Valdžia viešai paskelbia tik tokį nukentėjusiųjų skaičių, apie kuriuos jau pranešta jų giminėms.

Jungtinių Tautų vadai atidėlioja Korėjos klausimą

United Nations, N. Y. — Angliškai - amerikinis blokas Jungtinių Tautų seime nutarė išsiskirstyti velykinėms atostogoms, uždarant seimo posėdžius iki ateinančio pirmadienio. Delsią atsiliepimą į Kinijos ir Korėjos liaudininkų pasiūlymus dėl apsikeitimo belaisviais ir paliaubų darymo.

Amerikos delegatai priešinasi tų klausimų sprendimui pačiose Jungtinėse Tautose.

Bet Andrius Višinskis, vyriausias Sovietų Sąjungos delegatas, reikalaus pirmadienį, kad Jungtinių Tautų seimas imtų svarstyti tuos pasiūlymus.

Tokio, Japonija.—Sugrąžinti iš Kinijos japonai liudija, kad labai pagerėjo ten gyvenimas per 3 paskutinius metus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

TAIKOS BAIMĖ IR PANIKA

Jau matome tai, kas mūsų buvo seniai numatyta. Plėšikai iš Wall Streeto jau gyvena didelį kinkų drebėjimą. New York Post kolumnistė Sylvia F. Porter patiekia įdomų tų plėšikų baimės vaizdą. Ta jų baimė jau virsta panika. Tai taikos baimė ir panika. O ar žinote, koks tai panikai bus duotas vardas? Ji bus pavadinta "Malenkovo depresija."

Nuo to laiko, sako Miss Porter, kai Malenkovas, Sovietų premjeras, pakalbėjo apie susikalbėjimą ir taikų sugyvenimą su Vakarais, mūsų šalies finansininkus supurtė šalti šiurpuliai. O dabar dar didesne baime juos purto žinios iš Tolimųjų Rytų. Kinijos Liaudies Respublikos užsienio reikalų ministro Čou En-lai pasiūlymai baigimui karo Korėjoje tiesiog iš proto varo Wall Streeto finansinius chuliganus. Šėrų išpardavimas didėja, šėrų vertė katastrofiškai puola. Kai kurie šėrai nukrito po du ir tris dolerius!

Jeigu įvyks taika ir susitarimas tarpe Rytų ir Vakarų, kils Amerikoje "Malenkovo depresija!"

"Taikos baimė" ir "Malenkovo depresija" — štai jums, sako Miss Porter, dvi "baisiosios frazės."

PIRMIEJI SUSITARIMO ŽENKLAI

"Taikos ofensyvas" veikia gerai. Pirmuosius ženklus jau turime ir Jungtinėse Tautose. Pirmu sykiu bėgiu poros metų penkios didžiosios valstybės susitarė dėl naujo generalinio Jungtinėms Tautoms sekretoriaus. Trygve Lie eina laukan.

Nebuvo lengva susitarti dėl kandidato. Dabar toks kandidatas esąs surastas asmenyje švedo ekonomisto ir valstybininko Dag Hammarskjoeld, kuris, sakoma, Švedijos valdžioje energingai visą laiką kovoja už Švedijos neitrališkumą konflikte tarpe Rytų ir Vakarų. Tai vietai ir reikia tokio žmogaus, kuris stengtųsi laikytis neitrališkai.

Tiktai dar nežinoma, sako, ar šis švedas, su tokia ilga ir beveik negalima ištarti pavarde, priims jam teikiamą vietą.

Svarbiausia, tai pats susitarimas. Tuojau pasitaisė Jungtinėse Tautose nuotaika. Tuojau atvėso atmosfera ir visiems lengviau ant širdies pasidarė.

Lengviau ant širdies darosi ir visam pasauliui. Galgi ir bus palaipsniui likviduojamas beprotiškasis šaltasis karas pirma, negu jis pavirs naują pasaulinę skerdynę.

Tai troškimas visos žmonijos.

UŽ ATNAUJINIMĄ DERYBŲ

Reikia tikėtis, kad greitoje ateityje bus atnaujintos derybos dėl paliaubų Korėjoje. Tiesa, iš daugelio kampų pasigirsta piktų balsų, jog "negalima pasitikėti," "reikia skeptiškai žiūrėti į Čou En-lai pasiūlymus dėl karo belaisvių." Panašių skeptikų, matyt, netrūksta nė Washingtone. Bet blaivas protas turėtų paimti viršų. Ir paims... turės paimti, nes šis karas amžinai negali tęstis.

Kai derybos dėl paliaubų nutrūko, svarbiausias klausimas buvo karo belaisviai. Dabar, su Kinijos užsienio reikalų ministro pasiūlymais, šis klausimas turėtų automatiškai išsispręsti. Tegu nenorintieji grįžti namo karo belaisviai esti suvežti į neitrališką šalį. Ten laisvai, be varžymo, jiems bus galima iš abiejų pusių suteikti informacijas. Tada jie galės apsispręsti, ar jie sutinka grįžti, ar ne.

Kalbėjimas apie "nepasitikėjimą" ir sėjimas skepticizmo parodo nenorą užbaigti karą. Atidėliojimas atnaujinimo derybu dėl paliaubų taip pat yra tiktai išsisukinėjimas nuo atsakomybės eiti prie konflikto užbaigimo.

Baigimui karo ir atsteigimui Tolimuosiuose Rytuose taikos perspektyvos ir galimybės labai geros. Tiktai reikia teigiamo žodžio iš Washingtono. Jo laukia Amerikos žmonės. Jo tikisi visas taiką mylįs pasaulis.

Kas Ką Rašo ir Sako

"IŠGANYTOJAI" IŠ AMERIKOS

Chicagos kunigų Drauge koks ten A. Gražiūnas patiekė vedamąjį straipsnį "Ruoškime jaunimą Lietuvai." Kai jis ir jo kryžiokiškasai vaiskas "išlaisvinsią" Lietuvą, joje nebebūsią žmonių, arba bebūsią labai mažai. Jis griežtai atmeta tą tūlų savo kolegų nuomonę, kurie "staiga šūktelia, jog visi tremtyje esančiųjų planavimai esą tik iš tuščio į kiaurą pilstymas — viską išspręsia ir sutvarkysią tie, kurie dabar krašte gyvena ir kovoja." A. Gražiūnas jais nepasitikįs ir negalįs pasitikėti.

Ponas Gražiūnas nebepasitiki ir "tremtiniais." Svarbiausia, tai kad kai "išlaisvinimo" valanda ateisianti, šių dienų "tremtiniai" jau būsią pusiau nusenę, darbingumo netekę, ir pusiau išmirę. Iš to reikia dasiprotėti, jog Gražiūnas nesitiki greito Lietuvos "išlaisvinimo."

Bet tai kur tie Lietuvos išganytojai bus surasti? Gražiūnas suranda tiktai vieną šaltinį: dabartinių tremtinių vaikus. Juos reikią ruošti perkėlimui į Lietuvą. Tiktai jie galėsią atstatyti Lietuvą.

Kodėl tiktai jie? Todėl, kad jie bus išmokinti, ką parvežti Lietuvon. Bet kad tuos iš Amerikos pargabentus "darbuotojus" Lietuvos žmonės maloniai pasitiktų ir priimtų išganytojais, tai jie turėsią Lietuvos žmonėms parodyti savo demokratiškumą, teisingumą, kultūringumą ir, kas svarbiausia, kad jie turį iš ko tuos žmones ir gerai pašerti ir gražiai aprengti.

O mums gi atrodo, kad kaip visi kiti vėjavaikiai, taip A. Gražūnas gyvena "fools' paradise" (kvailių rojuje) ir reikalauja, kad visi paskui jį sektų. Lietuva labai gražiai iki šiol apsiėjo ir apsieis be "išganytojų" iš Amerikos. Ir tremtinių vaikai, be abejonės, pasirodys daug gudresniais už Gražiūną. Jeigu kai kurie jų dabar dar nežino, tai beaugdami sužinos, jog Lietuvai nereikalingi nei išlaisvintojai, nei išganytojai iš Amerikos.

GAMINIMAS SILPNAPROČIŲ

Ragangaudžių pilna ir Kanadoje. Sukeltoji isterija pradeda atsiliepti ant žmonių proto.

Kanadiečių Liaudies Balsas rašo:

Šaltas psichologinis karas nuolatos aštrėja. Buržuazinė spauda, radijas šiandien vis daugiau ir daugiau vietos ir laiko skiria taip vadinamai antikomunistinei propagandai. Kas tik kur bent kiek krustelėjo—komunizmas. Štai keletas faktų tik iš Toronto ir apylinkės:

Visai nesenai spauda sukėlė triukšmą, kad Toronto Meno Tarybą "pasiglemžė komunistai." Tuoj po to didelėmis raidėmis pranešė, kad Bathurst United Church užvaldė komunistai. Sukurstė parapijonus, suerzino tos sektos dvasiškiją. Kitą dieną pasirodė antgalviai, kad Toronte ir kituose miestuose yra daug "komunistinių" vaikučių mokyklų. Ant rytojaus Dailininkų Draugiją apkaltino, kad tenai pilna komunistų. (Vieno piešėjo paveikslų nepaėmė dėl dailės parodos, tai ir paleido kakarienę prieš visą organizaciją.) Kitą dieną laikraščiai pranešė, kad Toronto priemiesčiuose daug kempių, kur raudonieji vaikus treniruoja. Ant kiekvieno žingsnio —"raudonieji."

Jeigu jau tų "raudonųjų" tiek būtų, būtų dar pusė bėdos. Kas jų bijo, aišku, jis turi teisę baugintis. Bet tuose visuose minėtuose atsitikimuose nieko raudona nėra. Tokiais "raudonaisiais" gali būti visi, o ypatingai bent kiek liberališkesni žmonės. Tai tik kėlimas isterijos.

Žmonės, kurie nusimano apie politiką, iš to tiktai pasijuokia. Bet yra žmonių, kurie to nesupranta. Didžiuma tokių žmonių. Tokie žmonės vyte vejami iš proto. Spauda ir radijas dilgina jų nervus beveik kas valandą. Ar ilgai jie atsilaikys? Dabar jau skundžiamasi, kad silpnapročiai netelpa ligoninėse.

Sėja Bulgarijoje

SOFIJA. — Bulgarijoje kasdien vis plačiau išvystoma ankstyvųjų vasarinių kultūrų sėja. Šiemet žymiai padidėja žemės ūkio darbų mechanizavimas.

Mašinų - traktorių stotyse, darbo kooperatiniuose žemdirbystės ūkiuose išvystytas socialistinis lenktyniavimas. Mechanizatoriai įsipareigoja viršyti pavasario laukų darbų planą.

Pietinėje Bulgarijos dalyje daugelyje Nova Zagoros, Chaskovo, Kazanlyko kolijų darbo kooperatinių žemdirbystės ūkių jau pilnutinai pasėti miežiai, avižos, saulėgrąžos, medvilnė ir vikiai. Ruošiamasi sėti kukurūzą.

Korėja. — Atvykęs Amerikos armijos sekretorius Stevens surado, jog pilnai užtenka visokios amunicijos.

Kongresmanas Franklin D. Roosevelt, Jr., rodo rezoliuciją, kurią jis patiekė Kongresui. Toje rezoliucijoje reikalaujama, kad Neamerikinės Veiklos Komiteto pirmininkas Velde būtų išmestas laukan. Su rangangaudizmu Velde nuėjo taip toli, jog pradėjo kalbėti apie ieškojimą komunistų ir komunizmo bažnyčiose tarpe kunigų.

IŠ UNIJŲ VEIKIMO

Ruošiasi gegužinei demonstracijai

New York. — Šio didmiesčio pažangiosios darbo unijos gerai ruošiasi gegužės pirmosios demonstracijai miesto gatvėmis. Mano, kad policija suteiks leidimą. Buvo viešas apklausinėjimas. Ypatingai socialistai priešinosi suteikimui leidimo dėl Pirmosios Gegužės Demonstracijos Komiteto, kurį sudaro darbo unijos ir šiaip darbininkų grupė. Priešinosi ir 8th Ave. biznierių susivienijimas, nes, girdi, pakenkia jų bizniui. Tačiau manoma, kad policija neišdrįs neduoti leidimo tai New Yorko darbininkų tradicinei eisenai.

★

Priminimas demokratams ir republikonams

Washington. — CIO prezidentas Walter Reuther pasirodė Senato komisijoje ir kalbėjo už pataisymą Taft-Hartley įstatymo. Jis išdėstė, kad CIO unijos griežčiausiai reikalauja įstatymą tuojau pataisyti.

Reuther priminė komisijai, jog abidvi partijos—demokratai ir republikonai—savo rinkiminėse programose yra pasisakę už greitą įstatymo pataisymą ir pašalinimą iš jo tų punktų, kurie nukreipti prieš organizuotus darbininkus. Senato komisija susideda iš republikonų ir demokratų. Jos nariams nepatiko šis Reutherio priminimas.

Rinkimus laimėję republikonai norėtų savo pažadus darbo unijoms pamiršti. Nepatinka ir demokratams, kad ir jie turi laikytis savo pažadų ir kovoti už Taft-Hartley įstatymo pataisymą.

★

Vaistinių darbininkai laimėjo

New York. — New Yorko ir apylinkės vaistinių darbininkai pasiekė didelio laimėjimo. Jie nuo balandžio 1 d. gaus penkių dienų ir 40 valandų darbo savaitę ir nuo $1 iki $7.50 algos priedą. Sutartis paliečia 1,150 nepriklausomų vaistinių ir apie 3,350 darbininkų.

Vaistinių darbininkai yra Retail Drug Employes unijos 1199 lokalo nariai.

★

Sugrįžta į Darbo Federaciją

Indianapolis, Ind. — Prieš porą metų šio miesto Western Electric kompanijos fabriko darbininkai buvo pametę Amerikos Darbo Federaciją ir nuėję į CIO uniją. Dabar jie pakeitė savo nuomonę ir nutarė sugrįžti atgal į Federaciją. Fabrike dirba apie 4,000 darbininkų.

★

Geležinkeliečiai gavo pakėlimą

Geležinkeliečių organas "Labor" praneša, kad beveik visi geležinkeliečių darbininkai gaus algų pakėlimą. Busią pridėta po 4 centus į valandą. Pakėlimas apims pusantro milijono darbininkų.

★

Samdytojai turės apmokėti

Montana valstijos seimelis priėmė įstatymą, kuris privers samdytojus apmokėti gydytojui už išegzaminavimą darbininko, kuomet jis esti samdomas. Iki šiol pats darbininkas turėdavo pasimokėti.

Dabar jau bus 20 valstijų, kuriose toks įstatymas veikia.

★

Džiaugiasi laimėjimu

Albany, N. Y. —Organizuoti darbininkai mano, kad jie New Yorko valstijos seimelyje (legislatūroje) laimėjo svarbų mūšį. Jie neleido reakcionieriams sugadinti gyvuojantį prieš vaikų darbą įstatymą. Kitas jų pasimojimas buvo uždrausti darbo unijoms iš savo iždų aukoti politiniams kandidatams miestuose, bet nepraėjo.

★

Indžionkšinų pavojus

Washingtonas. — Senato komisija, vadovaujama liberalo senatoriaus Humphrey, raportuoja apie didėjantį darbo unijoms pavojų iš teismų pusės. Komisija surado, kad vis dažniau ir dažniau teismai pradeda išdavinėti samdytojams indžionkšinus prieš unijas. Jeigu tam procesui nebus pastotas kelias, teismai gali suparaližuoti visą darbo unijų veikimą.

Sveturgimių reikalai

Vaikų pilietybė; kitų specialių grupių įpilietinimas

Naujasis McCarran-Walter Imigracijos ir Tautybių Įstatymas paliko, bendrai imant, taisykles, kuriomis į kraštą atvažiavusiems vaikams suteikiama pilietybė. Kai kurias mažas pataisas norime čia iškelti.

Jungtinių Valstybių pilietybė, kaip žinome, įgyjama dviemis būdais: gimimu ir įpilietinimu.

Vaikai, gimę šiame krašte, automatiškai gauna pilietybę. Nėra jokio skirtumo, ar jų tėvai yra svetimšaliai, ką tik atkeliavę į šį kraštą, ar tik laikinai į Jungtines Amerikos Valstybes atvažiavę. Vienintėlė išimtis yra užsienio valstybių diplomatų kudikiams, kurių tėvai turi immunitetą ir yra svetimos valstybės atstovai.

Kai kurie vaikai gimę ir ne Jungtinėse Valstybėse gali būti piliečiais. Pav., tuo atveju, kada abu tėvai yra JAV piliečiai ir vienas katras iš jų buvo šiame krašte gyvenęs. Vaikas tampa piliečiu ir tuo atveju, jei vienas katras iš tėvų ir nėra pilietis, bet pilietis šiame krašte yra išgyvenęs nemažiau kaip 10 metų. Šiuo atveju, vaikas ne vėliau, kaip 23 metų amžiaus sulaukęs, turi atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes ir čia išgyventi bent penkis metus, kad jam pilietybė būtų patvirtinta.

Paveldimoji plietybė

Visi kiti vaikai, gimę užsienyje, gali būti įpilietinti per savo tėvus arba atskirai. Pirmuoju atveju jiems užaugus kartais tenka susidurti su įvairiais sunkumais, kai jiems reikia pilietybę įrodyti, nes jie neturi nei gimimo metrikų, nei įpilietinimo popierių, kuriuos pasilaiko tėvai. Todėl supratingi tėvai, gavę pilietybės popierius sau, turi tuoj pat kreiptis, prašydami "certificate of derivative citizenship" jų vaikams. Taip pat ir suaugusieji, kurie į šį kraštą pateko šiuo būdu, turėtų prašyti šitokio pažymėjimo, kurio vis dažniau reikia, ieškant darbo ir panašiai.

Jei vienas iš tėvų yra pilietis, o kitas gavo pilietybę įpilietinimo keliu, vaikui esant jaunesniam kaip 16 metų, tuo atveju vaikas automatiškai gauna pilietybę radus, jog jis yra jaunesnis kaip 16 metų ir teisėtai į šį kraštą atvykęs.

Lygiai taip pat gauna Amerikos pilietybę ir abiejų svetimšalių tėvų vaikai, jaunesni kaip 16 metų amžiaus, tėvų įpilietinimo metu. Jei vienas iš tėvų yra miręs, vaikas įpilietinamas su likusiu tėvu. Šitokia procedūra pritaikoma ir vaikams, kurių tėvai yra išsiskyrę, kuomet jis įpilietinamas su vienu iš tėvų, kuriam teismas pavedė vaiko globą. Povaininiai vaikai įpilietinami su savo motina.

Jei vienas iš tėvų yra pilietis, o kitas dėl kurių nors sumetimų pilietybės gauti negali, vaikas gali būti įpilietinamas specialių piliečio tėvo atmotinos prašymu, įrodant, jog vaikas yra jaunesnis kaip 18 metų ir atvykęs į šį kraštą teisėtai, gyveno su savo piliečiu vienu iš tėvų. Jie pilietybę gauna be laukimo periodo. Tačiau vaikas turi praeiti visus įpilietinimo reikalavimus, kurie, žinoma, nepritaikomi visai mažamečiams vaikams.

Įsisūnyti vaikai

Panašiai, ir vaikai, jaunesni kaip 18 metų amžiaus, įsisūnyti Amerikos piliečių, gali būti įpilietinti jų "tėvams" prašant, jei vaikai į Jungtines Amerikos Valstybes buvo priimti jaunesni kaip 16 metų amžiaus, atvyko į šį kraštą teisėtai ir gyveno su savo globėjais ne trumpiau kaip du metus.

Buvusieji piliečiai

Naujasis įstatymas nežymiai suvaržo buvusius piliečius, kurie nori atgauti JAV pilietybę. Šiuo atveju rezidavimo laiko JAV nuostatas nepritaikomas tiems buvusiems piliečiams, kurie Antrojo Pasaulinio Karo metu kariavo kurios nors valstybės kariuomenėje kartu su JAV prieš bendrą priešą. Tokie piliečiai gali atgauti pilietybę net tuo atveju, jeigu jie buvo iš šio krašto išdeportuoti. Rezidencijos laiko nuostatas taip pat nepritaikomas moterims, kurios neteko savo pilietybės, ištekėjusios už svetimšalio. Moterys, kurios buvo gimusios Amerikoje ir neteko savo pilietybės ištekėjusios už svetimšalių dar prieš 1922 rugsėjo 22 dieną, atgauna savo pilietybę tiek lengvai, jog joms užtenka duoti priesaiką kuriam Amerikos konsulate, kad atgautų savuosius pilietybės dokumentus.

Svetimšaliams, kurie atlieka kurios nors Amerikos religinės organizacijos parcigas užsienyje, taip pat atpuola įpilietinimo rezidencijos nuostatas, jei jie buvo į šį kraštą teisėtai atvykę ir gyveno čia netrumpiau kaip vienus metus. Jų išvykimo iš JAV laikotarpis nekliudo jiems gauti JAV pilietybę, jei jie gali įrodyt, kad jie buvo išvykę, vykdydami savo, kaip dvasininkų, religines pareigas.

Common Council

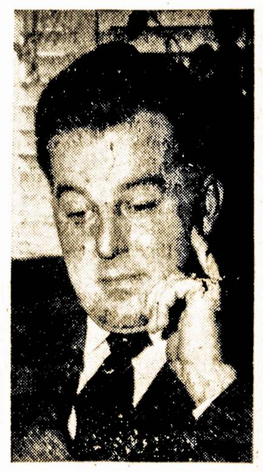

Kongresmanas Harold H. Velde, Atstovų Buto Neamerikinės Veiklos Komiteto pirmininkas. Kongresmanas Rooseveltas reikalauja jį išmesti iš tos vietos. Veldė ruošiasi tyrinėti ir bažnyčias. Ten irgi esą prisiveisę "raudonųjų!" Kai kurie protestantiškų bažnyčių dvasininkai, mat, kalba už taiką, protestuoja prieš nuteisimą mirtin Rosenbergų ir siūlo atšaukti Walter-McCarran įstatymą. Veldei ir kitiems reakcionieriams to ir užtenka, kad juos pakrikštyti komunistais ir raudonaisiais,

Žinios iš Lietuvos

Pasitarimas prozos vertimų klausimais

VILNIUS. — LTSR Tarybinių rašytojų sąjungoje įvyko pasitarimas prozos vertimų klausimais. Jį suorganizavo Rašytojų sąjungos vertėjų sekcija ir Valstybinė grožinės literatūros leidykla. Pasitarime dalyvavo vertėjai iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų vietų. Pasitarimo metu buvo nagrinėjamas M. Gorkio "Artamonovų" knygos vertimas. Savo pranešimuose ir pasisakymuose Sluckis, Urbas, Umbrasas ir kiti nurodė teigiamas šios knygos vertėjo P. Poviliaičio vertimo puses, iškėlė esamus trūkumus, palietė svarbius idiomatikos vertimo klausimus.

Agitacinė-meninė brigada

DUSETOS. — Prie rajono kultūros namų suorganizuota agitacinė-meninė brigada. Ji jau aplankė eilę rajono kolūkių: "Jaunosios gvardijos", "Raudonosios vėliavos", "Pažangos", "Tautų vienybės". Buvo surengti koncertai, pranešimai, pastatyta Miliūno pjesė "Tvirti kaip geležis."

V. Jusius.

ĮVAIRUMŲ PUSLAPIS

REIKIĄ IR PASIRUOŠIMO, NORINT MEST RŪKYMĄ

Kaip aš galėčiau mesti rūkęs? — klausia dauguma rūkytojų. Atsakymas paprastas: Nustok rūkęs.

Mesti rūkymą, tačiau, yra sunkus uždavinys. Todėl dr. Theodore R. Van Dellen, Northwestern Universiteto medicinos profesorius, parašė patarimus, kaip pasiruošti, norint įveikti rūkymo įprotį, būtent:

Reikia turėti gerą, pageidaujamą tikslą, kad nugalėtume patraukimą rūkyti. Nes žmogaus protas sako, neverta rūkyti, žalinga, bet įgytas noras traukia prie "dūmo," ir tiek.

BLOGUMŲ APMĄSTYMAS

Asmuo todėl turi apskaičiuoti gerumus, kurių turės, kai nuo to atpras. O metus rūkymą įvairūs žmonės gali susilaukti štai kokių gerumų:

Atslūgs nesveikas kraujo spaudimas; pasitaisys širdies veikimas ir kraujo apytaka; geriau galima bus išsigydyti skilvio bei žarnų skaudulius.

Žmogus sergantis Buerger's liga būtinai turi liautis rūkęs, jeigu nori išvengti gangrenos kojose, kurias tada tenka nupjauti.

Kai kam gręsia vėžio ligos išsivystymas plaučiuose, jeigu nenustos rūkęs.

Rūkymas kai kuriems užkimdo gerklę. Tabokinis kosulys gadina miegą. Žmogus jaučiasi taip pavergtas rūkymo, kad negali nurimti vietoje, kur užginta rūkyti.

Gilesnis tokių blogumų apmąstymas yra patartinas norintiems "atsiženyti" nuo pypkės, cigarų bei cigaretų "žindimo."

PATIES PROFESORIAUS PATYRIMAI

Prof. Van Dellen rašo ir apie save, kaip sunkiai jis nuo rūkymo atprato. Sako:

—Per eilę metų aš buvau smarkus rūkytojas ir buvau padaręs daug nevykusių bandymų mesti rūkymą. Dauguma tų bandymų buvo palaipsniui mažinti skaičių surūkomų per dieną cigaretų. Bet kuo mažiau surūkydavau, tuo gardžiau buvo rūkyti. Pagaliau, nusprendžiau pakeisti planą ir padariau tokį pasiruošimą, kad ėmiau dveja tiek daugiau cigaretų rūkyti. O dėl to man pasidarė taip bloga, kad jau neliko klausimo apie rūkymo tęsimą. Atėjo diena išsilaisvinimui nuo cigaretų.

Aš sienon trenkiau pakelį cigaretų, stipriai pasiryžęs jau niekuomet nerūkyti.

Didesnis rūkymo noras tęsėsi per dvi dienas, paskui pradėjo atslūgti. Praėjus keliems mėnesiams, jau visai dingo patraukimas rūkyti. Tačiaus, net šiandien, kuomet užeina didelis dvasinis įtempimas, tai vėl laikinai grįžta rūkymo noras.

"OFENSYVAS"

Kartą nustojus rūkyti, reikia neatlaidžiai laikytis ir naudoti asmeninį ofensyvą prieš rūkymą. Žmogus turi nuolat mąstyti, kokius blogumus rūkymas daro ir kokie gerumai plaukia, kai tas paprotys būna nugalėtas.

Reikia tikrai ir tvirtai suprasti, jog vieno dūmo užtraukimas gali vėl paverst žmogų rūkytoju.

Aš visai nepasitikiu tokiais laiks nuo laiko garsinamais "kriukiais," kaip visokios piliulės, gargaliavimo skysčiai bei kitos neva gyduolės nuo rūkymo.

Kas čia pasakyta, yra daugiausiai taikoma tiems, kuriems sunku būna sulaužyti rūkymo paprotį.

RŪKYMO VALANDŲ APRIBOJIMAS

Buvo duodama ir skirtingų pasiūlymų, ypač nepajėgiantiems vienu žygiu mesti rūkymą. Roger William Riis tokiems parašė net knygą "The Truth About Smoking." Pamatinis tos knygos receptas yra toks:

Nusitark, pavyzdžiui, kad nerūkysi pirm 9 valandos iš ryto. To laikykis per dvi ar tris savaites. Jeigu pavyko, tuomet nuspręsk nerūkyti iki 10 valandos dieną, paskui iki 11 bei 12 valandos, taip ir toliau vis siaurink rūkymo laiką, iki bus pašalintos jau visos rūkymo valandos. Taip rūkytojas kontroliuoja paprotį per ilgėjančią dalį laiko, iki, pagaliau, visiškai pasiliuosuoja nuo rūkymo.

N. M.

Operacijų darytojas turi būti ir gabus siuvėjas

Lietuvoje siuvėjai ginčyjavosi su kitais amatininkais. Sakydavo: — Kriaučiaus darbas svarbiausias, svarbesnis net už kunigo. Kaipgi kunigas laikytų mišias, jeigu nebūtų kriaučiaus aprengtas? Kaip atrodytų net karalius, jeigu nebūtų kriaučiaus darbu pasirėdęs?

Amerikietis kriaučius galėtų dar užklausti: — O kaip daktaras darytų operaciją, jei nebūtų pramokęs siūti? Juk dažnai ligonio gyvybė kabo tiktai ant adatos ir siūlo.

Ir iš tikrųjų gerieji operacijų darytojai yra išsilavinę taip dailiai žaizdas užsiūti, kaip gabiausi amatiniai siuvėjai. Operaciniai daktarai turi ir gana sparčiai adata dirbti. Negali žiovauti, kuomet vaistais "apmarintas" ligonis paguldytas operacijai.

Iš viršaus nematomiems raumenims bei kremzlėms susiūti reikia tik gero sutaikymo ir gana stiprių dygsnių (stičių), bet turi būti vengiama per didelio įveržimo. Nes jei per daug įveržiama, tai gadina susiūtus organus.

Gabiausio išsilavinimo siūti reikalauja tokios delikatnos operacijos, kaip kraujagyslių lopymas, žarnų susiuvimas, dailus veido žaizdų užtaisymas ir akies operacija, kur vieton aptemusios ligonio akies priekinės dalies yra įsiuvama svetimos akies dalis. — Tokiam akies sulopymui paprastai ima tik ką mirusiųjų ar nelaimėje užmuštųjų žmonių akių dalis.

Skirtingoms žaizdoms reikia įvairių rūšių adatų ir siūlų. Vartojama bovelniniai, šilkiniai, nyoliniai ir iš avies žarnų pagaminti siūlai. O kur tenka kaulus siūti, tai naudojama plonytės vielos, padarytos iš nerūdijančio plieno arba tantalo metalo.

Likus tiem siūlam kūne, tik apart žarninių siūlų, juos apauga ir aptveria savotiška kieta kūno medžiaga, ir tatai nieko nekenkia.

Jeigu žaizda susiūta paprastais avies žarnos siūlais, tai kūnas juos per 10 dienų sutirpdo ir į save sugeria.

Kuomet gydytojas numato, jog operacinei žaizdai sugyti reikės daugiau kaip 10 dienų, tuomet vartoja taip išdirbtus avies žarnos siūlus, kaip kad garbarnėje kailiai išdirbami. Išdirbti žarniniai siūlai atlaiko 20 iki 40 dienų, iki kūnas juos taip pat ištirpdo ir savin sugeria.

Avižarniai siūlai, tarp kitko, vartojami skilviui bei žarnoms užsiūti. Siuvimas turi būti begaliniai akuratnas ir sąlydus, taip kad pro tą siūlę negalėtų net dujos (gesai) prasiveržti. O jeigu tiktai vienas kitas skysčio lašas prasiveržtų iš skilvio ar žarnos į bendrąją vidurių daubą, dėl to įvyktų vidurių plėvės uždegimas (peritonitis) ir gręstų mirtis.

Dabar naudojama adata be skylutės "uodegoje." Adatos storgalyje įspaustas griovelis ir jame gatavai stipriai įdėtas tinkamas siūlas. Tuo būdu išvengiama dvylinko siūlo traukimas per siuvamą vietą. O po operacijos tuojau numetama tokia adata su siūlu.

Paskutiniais laikais gana dažnai vartojama ir tam tikros sąkabos (klempsai) kai kurioms operacinėms žaizdoms užspausti, taip kad be siuvimo sugytų.

Bet siuvimas yra nepavaduojamas darbas didžioje daugumoje visokių operacijų.

N. M.

AR ŽINOTE, KAD --

Slogomis daug dažniau serga jauni žmonės tarp 20 ir 30 metų, negu sulaukusieji 50 metų ir senesni.

Daugiau moterų, negu vyrų, serga slogomis, ypač kai oras staiga atšala.

Apdraudos kompanijų specialistai suranda, kad senyvi žmonės dar gali tikėtis gyventi sekamą metų skaičių:

Sulaukusieji 65 metų amžiaus gali dagyventi iki 80 metų. Kas šiandien turi 75 metus, tai gali tikėtis dar 8 metų.

Suprantama, jog būna išimčių. Bet šie apskaičiavimai padaryti, imant bendrai "vidutini" šimtų tūkstančių senų žmonių amžių.

"Beveik nėra jokios galimybės vyrui ilgiau gyventi už savo žmoną, — sako Harvardo Universiteto profesorius E. A. Hooton ir juokaudamas priduria. — Kada moteris pasiekia tam tikrą amžių, tai paskui dar taip ilgai gyvena, kad atrodo lyg amžina būtų."

Jei gyvenate šiaurinėse valstijose, tai galite susilaukti ilgesnio amžiaus, negu gyvenant pietinėse valstijose, kaip liudija apdraudos kompanijų rekordai.

Daugelis amerikiečių "supranta," būk naujoji karta užauga didesnė. Bet tai gali būti klaidingas supratimas, kaip surado tyrinėjimai ir palyginimai, kuriuos padarė Wisconsino, Kansas, Kentucky ir North Carolinos universitetai.

Per eilę metų buvo išmieruota 65,000 naujokų studentų ir surasta, jog tokio pat amžiaus studentai pirmiau buvo augalotesni.

1910 metais vienas iš kiekvienos dešimties naujagimių kūdikių Amerikoje mirė per pirmuosius 12 mėnesių po gimimo. Dabar miršta tiktai po vieną iš kiekvienų 25 naujagimių pirmaisiais amžiaus metais miestuose, turinčiuose daugaip kaip po 100,000 gyventojų.

Bet farmiškose vietose miršta vienas iš kiekvienų 20 kūdikių per 12 pirmųjų mėnesių po gimimo.

Apie "Apriliaus Kvailius" ir kitus

Nuo seniai įsigyvenęs paprotys — ką nors sukvailinti Apriliaus (balandžio) Pirmojoj.

Liaudis ir pavieniai žymūs žmonės yra sudarę ir patarlių apie kvailius bei išmintinguosius:

Jeigu norėtum nematyti kvailių, tai turėtum būti vienas užsidaręs kambaryje ir sudaužyti veidrodžius, — sako **I. Panin.**

Daugelis geriausių pasaulyje padarytų dalykų buvo iš pradžios laikomi kvailais planais. — **Dion Reilly.**

Niekas negali pasakyti, kas iš tikrųjų kvailas, jeigu jis pats savęs giliai neišegzaminuoja. — **Frank M. Colby.**

Gražiai elgkis su kvailiais. Gal tiesa yra jų pusėje. — **Holbrook Jackson.**

Kvailiai yra aršiausi iš visos plėšikų šaikos: jie išplėšia žmogui laiką ir ramybę. — **Goethe.**

IŠ ISTORIJOS

Rašo D. M. Šolomskas

DEŠIMT METŲ ATGAL

Šiemet kovo 5 dieną mirė Stalinas. Amerikoje turčių spauda išreiškė džiaugsmą; mat, ponai pamanė, būk dėl Stalino mirties pasisuks istorijos ratas atgal. Kažkaip jie pavirsta vaikais ir nesupranta, kad visuomeninės sąlygos pasikeičia, kad senoji tvarka turi pasitraukti, o naujoji užimti jos vietą.

Bet dešimts metų atgal, kada ir Amerikai buvo pavojus iš hitlerininkų pusės, kada kovo mėnesį 1943 metais Stalinas vadovavo ilgiausiam pasaulyje karo frontui, kada Tarybinė armija laimėjo pergales vieną po kitos, o tai reiškė ir mūsų šalies pergales, — tai ta pati Amerikos spauda kitaip įvertino Staliną.

Laike jo mirties mūsų šalyje buvo Anglijos užsienio reikalų ministras Anthony Eden. Užklaustas jo nuomonės apie Staliną, Edenas vis vien pareiškė, kad Stalino suvaidinta rolė laike Antrojo pasaulinio karo pasiliks amžinai.

Nuo Juodosios Jūros iki Šiaurės

Dešimt metų atgal prieš hitlerininkus karo frontą laikė išimtinai Tar. Są-ga. Po didžių pergalių prie Stalingrado, jos armija varė hitlerininkų jėgas linkui vakarų.

1943 metų kovo mėnesį karo frontas tęsėsi nuo Novorosisko, prie Juodosios Jūros, per Taganrogą, Poltavą, Oriolą, Viazmą, Velikije Luki, Novgorodą, arti Leningrado, ir nuo ten net iki Šiaurės Jūrų, apie 2,000 mylių ilgio. Tada Jungt. Valst. generalinio štabo viršininkas generolas George Marshall sakė, kad Amerika negalėtų nei tris dienas tokio fronto išlaikyti.

Tarybų Sąjungos armija ne vien atlaikė, bet varė hitlerininkus linkui jų pačių lagerio. Tiesa, Amerika davė pagalbos ginklais ir kitokiais reikmenimis, bet 1943 metais toji pagalba dar buvo nežymi. Tą pripažino tada ir turčių spauda, kuri tvirtino, kad jokiame atsitikime "negalima atidaryti antrąjį frontą prieš Hitlerį, nes Amerika tam dar neprisirengusi."

Suprantama, kad Tarybų liaudis turėjo nešti labai sunkią naštą, kad aprūpinti tokį milžinišką frontą ginklais, amunicija, maistu ir kitokiais reikmenimis. Reikia suprasti, kad milijonai tarybinės armijos žmonių buvo karo fronte. Kiekvienam iš jų reikėjo apsirengti, apsiauti, pavalgyti, pasilsėti. Per šimtus, o kartais ir tūkstančius mylių iš užnugario reikėjo reikmenis pristatyti.

Pamename, kaip tada tūli "karo strategai" tvirtino, kad Tarybų Sąjungos "transportas prastas," kad jis negalės frontą aprūpinti. Bet tarybinis transportas visus sunkumus nugalėjo. Maskvos "Pravda balandžio 17 d., 1943 m., tarpe kitko, rašė:

"Mūsų transportas aptarnauja armiją. Transportas jungia armiją su užnugariu. Negana turėti pakankamai kariuomenės, ginklų, amunicijos — reikia viską laiku pristatyti frontui. Nepakanka turėti anglies, gazolino, metalo — reikia taip pat viską laiku pristatyti fabrikams, kad pavertus ginklais."

Ir tarybinis transportas atliko savo rolę. Pamename, kaip vėliau tie "karo strategai" stebėjosi, kad hitlerininkai bėga vieškeliais, o tarybinė armija juos pralenkia ir apeina, maršuodama kelių šonais.

Tarybinė medicina rodė stebuklus. Milijonai žmonių buvo fronte, daug jų būdavo sužeistų kovose, daug ir susirgdavo. Tik tinkamas ligonių prižiūrėjimas, aptarnavimas, reikalinga medikalė pagalba grąžino jiems sveikatą ir juos vėl atgal į kovos frontą. Ir štai iš sužeistų ir ligonių nedaug mirdavo. Pasveikusių virš 70 procentų grįždavo atgal į karo frontą, o suprantama, buvo ir tokių sužeistų, kurie ir pasveikę, dėl netekimo rankų, kojų, sveikatos — jau negalėjo į frontą grįžti.

Hitlerininkai ir jų sėbrai, besiruošiant karui, kaip ir dabartiniai nauji karo kurstytojai, tvirtino, kad tarybų Sąjungą sudaro daugybė tautų ir tautelių, tikrumoje apie 200 jų. Jie tvirtino, kad laike karo tos tautos ir tautelės pradės savo tarpe nesutikimus, kad nebus galinga tarybinė armija, kad Tarybų Sąjunga "sugrius, kaip popierinis namelis." Jie ir vėl skaudžiai apsigavo. Tarybinės tautos nelaimėje dar daugiau susivienijo, dar daugiau sutvirtino valstybę. Nacių laikinai pavergtas tautas ir tarybines respublikas, kaip ve Lietuvą, su didžiausiu ūpu, pasiaukojimu laisvino rusas, gruzinas ir armenas, baškiras ir kalmukas! Lietuvoje vienam frontui vadovavo generolas Černiakovskis — ukrainas, kitam — generolas Bagramijanas — armenas, o Rytų Prūsiją pasiekė pirmiausiai tarybiniai kovūnai vadovystėje generolo Gorodovikovo, kalmukų kilmės.

Dabar dažnai skaitome turčių spaudoje, kad Tarybų Sąjunga pasigamina galingesnius tankus, lėktuvus, submarinus ir kitokius ginklus būk su vokiečių specialistų pagalba. Kodėl šie ponai pamiršta, kad laike karo tie vokiečių specialistai gamino ginklus ir kitokius įrengimus ne Tarybų Sąjungai, bet Hitlerio armijai?

O kas pasirodė? Pasirodė, kad karo fronte tarybiniai lėktuvai buvo geresni už hitlerininkų. Tarybinė artilerija buvo geresnė už vokiečių. Tarybų rakietinės "katiušos" iš proto varė hitlerininkus. Tarybų tankai buvo geresni ir galingesni. Tarybinės armijos komanda buvo gudresnė už hitlerininkų, nes ji priešą įveikė.

Stalinas nurodė savo šalies, o kartu ir kitų Hitlerio pavergtų šalių žmonėms, ką daryti, kad laimėjus. Jis mokė, kad priešas galingas, gerai ginkluotas, gudrus, veidmainiškas, bet tarybinė komanda ir kovūnai turi būti dar gudresni, ir tarybinė liaudis, sunkiai dirbdama, aprūpino armiją viskuo, kas tik buvo pergalei reikalinga. Tarybiniai kovūnai išmoko geriau kautis, negu priešai. Tarybiniai generolai pasirodė gabesni už Hitlerio generolus.

Kovų rezultatai

1943 metų kovo mėnesio pabaigoje Tarybinis Informacijų Biuras padarė pranešimą apie įvykius nuo pradžios hitlerininkų apsupimo prie Stalingrado, tai yra, 1942 metų lapkričio 10 dienos iki tarybinės armijos žieminio ofensyvo užbaigimo, tai yra, iki 1943 metų kovo 31 dienos.

Per keturis ir pusę mėnesio laiko Hitlerio jėgoms buvo suduotas baisus smūgis, nuo kurio naciai daugiau jau neatsigavo. Tarybinė armija, pradedant nuo Stalingrado ir Kaukazo kalnų, hitlerininkus nugrūdo atgal 375 iki 435 mylių į vakarus. Bendrai, per kovas buvo atvaduota ištisos sritys, dideli plotai, kurie turi iki 200,000 ketvirtainių mylių.

Sunkiose kovose buvo sunaikintos ištisos Hitlerio armijos, kaip kad Stalingrado apsupime dvi armijos, turėjusios 330,000 vyrų.

Per tą laiką Tarybinė armija suėmė ir sunaikino priešo 5,090 lėktuvų, 9,190 tankų, 20,360 kanuolių. Hitlerininkai neteko virš 856,000 užmuštų ,o 343,500 jų kareivių, oficierių ir generolų buvo suimti į nelaisvę.

Tai buvo dešimt metų atgal. Ir tada mūsų šalyje nedaugelis buvo tokių, kurie prijautė Hitleriui, kurie neatidavė užsitarnautos pagarbos tarybinei armijai, jos vadams ir liaudžiai.

Amerikos liaudis rengėsi kovoms; Tarybų Sąjungos liaudis sunkiai kovojo ir paruošė galimybę iškėlimui Amerikos armijos į Europą 1944 metais.

Kaip tada, taip ir dabar Tarybų šalies liaudis nieko neturėjo ir neturi prieš Amerikos žmones. Amerikiečiai tada tik džiaugėsi Tarybų Sąjungos pergalėmis.

Dabar tie santykiai yra sudrumsti naujo karo kurstytojų, naujo karo organizatorių, kuriems karas yra —rugiapiūtė. Bet yra vilties, kad taikos šalininkai bus laimėtojai. Ypatingai žiaurus karas Korėjoje daugelį privers rimčiau kovoti už taiką, nes supras, kad karas yra baisi nelaimė.

Ar girdėjote apie Pagėgių miestą Lietuvoje?

Pagėgių miestas yra išsidėstęs gražioje miškingoje apylinkėje. Pietvakariuose miesto ribos atsiremia į Gegės upę ir Nemuno užliejamąsias lankas. Netoli nuo Pagėgių yra garsusis Rambyno kalnas.

Miesto istorija neilga. Buvęs Pagėgių kaimas pradėjo augti, kai 1870—1875 metais buvo pastatytas Klaipėdos—Tilžės geležinkelis ir plentas.

Kaizeriniai okupantai visokiais būdais plėšė Klaipėdos krašto turtus. Į turtingą miškais pietinę Pagėgių apskrities dalį buvo nutiestas siaurasis geležinkelis. Visa pagaminta miško medžiaga buvo išvežama Vokietijos kapitalistų.

Revoliucinėje darbo žmonių kovoje Pagėgiai atliko nemažą vaidmenį. Per Pagėgius į Lietuvą buvo gabenami revoliuciniai leidiniai, jų tarpe "Iskra". Netoli Pagėgių esančiame Bitėnų kaime, kur buvo spausdinamos lietuviškos knygos, 1909 metais lietuvių kalba pirmą kartą išspausdintas "Komunistų Partijos Manifestas."

1923 metais Klaipėdos kraštas, kartu su juo ir Pagėgių apskritis, formaliai atiteko Lietuvai. Bet politinė ir ekonominė darbo žmonių padėtis nepasikeitė. Prūsiškųjų junkerių dvarai ir buožiniai ūkiai nebuvo apkarpyti, jie liko darbo žmonių išnaudojimo centrais, o vėliau fašizmo židiniais. Lietuviškoji buržuazija, bijodama liaudies, padarė sandėrį su vakarykščiais okupantais ir leido jiems šeimininkauti Klaipėdos krašte.

Miesto ir rajono darbo žmonės ne kartą išreikšdavo savo neapykantą išnaudotojams. 1938 metais daugiau kaip dvi savaites streikavo statybos darbininkai, reikalaudami iš rangovų pakelti darbo užmokestį. Valstiečių ir darbininkų tarpe buvo pasklidę Lietuvos Komunistų partijos leidiniai. Lietuvos Komunistų partijos atsišaukimuose buvo smerkiama Lietuvos buržuazinės vyriausybės išdavikiška politika.

Hitlerinės okupacijos metais Pagėgių mieste buvo uždarytos kultūrinės įstaigos. Vienintelė gimnazija buvo paversta hitlerininkų kareivinėmis.

Prasidėjus Didžiajam karui, hitlerininkų gaujos įsiveržė į Tarybų šalies kaimus ir miestus. Arti Pagėgių vokiečiai įsteigė tarybinių karo belaisvių stovyklą, kurioje bado ir kankinių mirtimi žuvo apie 30,000 žmonių.

Pagėgiai iš vakarų grobikų nagų buvo išvaduoti Tarybinės Armijos dalinių, jų tarpe ir lietuviškojo junginio. Naujas gyvenimas atsivėrė tarybiniam miestui Pagėgiams, visiems laikams grįžusiam Tarybų Lietuvai.

Mieste pradėjo vystytis pramonė, atstatomi karo metais padaryti sugriovimai.

Dabar mieste veikia ligoninė, poliklinika, kurios yra aprūpintos naujausia gydymo aparatūra. Gydymosi įstaigose dirba daugiau kaip 20 medicinos darbuotojų.

Atidaryta vidurinė, septynmetė ir darbininkų jaunimo mokyklos, kultūros namai, dvi bibliotekos su 10,000 tomų knygų, kino teatras. Rajone išeina laikraštis.

Netoli Pagėgių, buvusio buržuazijos valdymo metu apskrities viršininko dvarininko Šlenterio dvare įsteigta MTS, o dvaro palivarke—invalidų namai.

Rajono valstiečiai susibūrė į 30 sustambintų kolūkių. Šiuos kolūkius aptarnauja dvi MTS. Buvusiuose dvaruose įsisteigė 4 tarybiniai ūkiai.

Dar labiau pasikeis miesto veidas naujajame penkmetyje. Karolio Požėlos vardo ir Žemaičių gatvėse išaugs nauji dviaukščiai ir triaukščiai namai. Taip pat bus vystoma individuali statyba. Miestas turės gražų kultūros ir poilsio parką.

Žymiai išaugs vietinė pramonė. Bus išplėstos keramikos ir medžio apdirbimo dirbtuvės, pradedama baldų gamyba, išaugs maisto pramonės įmonės. Bus gaminami plataus vartojimo dirbiniai kolūkiniam kaimui.

Pagėgių miestas tapo rajono darbo žmonių kultūros centru. Kaip ir visi Lietuvos miestai, Pagėgiai, nuolat auga ir plečiasi. **A. Margis.**

IŠ BRAZILIJOS LIETUVIŲ KOLONIJOS

MONTEVIDEO. — Neseniai Rio-de-Žaneire įvyko eilės Brazilijos valstijų taikos šalininkų judėjimo atstovų pasitarimas. Pasitarimo dalyviai apsvarstė Tautų kongreso taikai ginti darbo rezultatus ir priėmė sprendimą praktiškai realizuoti kongreso rezoliucijas Brazilijoje.

Pasitarimas pritarė kongreso rezoliucijoms ir nusprendė šių metų vasario mėnesį laikyti "Tautų kongreso taikai ginti rezoliucijų populiarinimo mėnesiu."

Sprendime toliau nurodoma, kad Brazilijos taikos šalininkų judėjimas "visomis jėgomis remia kovą prieš ratifikavimą Brazilijos karinio susitarimo su Jungtinėmis Valstybėmis, kuris yra karo įrankis ir prieštarauja nacionaliniams interesams."

Pasitarime buvo nuspręsta sušaukti vasario 27 ir 28 dd. San-Paule Nacionalinio kovos už taiką komiteto susirinkimą.

Brazilijos visuomenė iškilmingai sutiko Tarptautinės stalininės premijos už taikos sustiprinimą tautų tarpe laureatą Elizą Branko, grįžusią į Rio-de-Žaneirą po lankymosi Vienoje Tautų kongrese taikai ginti ir po apsilankymo Tarybų Sąjungoje.

Sugrįžusi į tėvynę, Eliza Branko pareiškė:

"Vienos kongresas yra neužmirštamas įvykis... Tautų kongresas taikai ginti sudavė smūgį karo kurstytojų kėslams."

Laikraščio "Imprensa Popular" pranešimu, Brazilijos delegacijos Tautų kongrese taikai ginti narys generolas Edgaras Buksbaumas, grįžęs į Braziliją po lankymosi Vienoje ir Tarybų Sąjungoje, pareiškė, kad kongresas geriausiai įrodo tautų siekimą išsaugoti taiką.

Plėšikai užpuolė velykinį žydų pokylį; nušovė 1, sužeidė 2

Brookline, Mass. — Trys plėšikai, pasivadinę "taksų agentais," užklupo didelę žydų šeimą, susirinkusią švęsti savo velykas. Kada užpultieji jiems pasipriešino, tai plėšikai nušovė vieną, sužeidė du kitus ir pabėgo. Paskui policija sugėmė tris nužiūrimus piktadarius.

Lietuviškame kaime žiemą

Lietuviškąjį Babtų kaimą apgaubė žvaigždėtas gruodžio nakties apdangalas. Tamsoje guli apsnigti laukai; kažkur toli-toli, tartum stambios žvaigždės, žybčioja žiburėliai. Paryčiu ypatingai šalta: žiema įsiviešpatavo.

Lygiai septintą valandą ryto, kaip ir visada, pradeda veikti kaimo radijo mazgas. Namuose užsidega priešaušrio žiburiai. Kolūkinis kaimas pabudo, pagyvėjo, suūžė...

Eina į darbą mokytojai, gydytojai, ryšininkai. Kiek naujų profesijų atnešė į Lietuvos kaimą tarybų valdžia! Apie jas nė svajoti negalėjo buržuazinės Lietuvos valstiečiai.

Linksmu būriu žengia į mokyklą moksleiviai. Jų akys, veidai švyti džiaugsmu. Tai kolūkiečių vaikai. Plačiai jiems atvertas kelias į mokslą, į kultūrą! Dabar Babtų kaime veikia vidurinė mokykla, kurioje mokosi daugiau kaip 250 vaikų. Mokykloje dėsto buvusių kumečių vaikai, išėję mokslą tarybiniais laikais. Tai —Janina Rubinskaitė, Jadvyga Baltrušaitytė ir kiti. Daugelio "Nevėžio" artelės kolūkiečių sūnūs ir dukterys mokosi Vilniaus, Kauno, Leningrado bei kitų Tarybų Sąjungos miestų technikumuose ir institutuose.

Štai eina kolūkio pirmininkė Stasė Ramanauskienė. Sunkus ir niūrus buvo jos gyvenimas smetoniškoje Lietuvoje, metai iš metų šeimoje stigdavo duonos, tekdavo eiti į buožės jungą. Šį rudenį Stasės Ramanauskienės vadovaujamas kolūkis užaugino gražų derlių. Buvusi kumetė, dabar gyvena laimingą pasiturimą gyvenimą; lietuvių tauta išrinko ją respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputate...

Daug rūpesčių turi Babtų kaimo parduotuvės pirmininkas Adomaitis. Šiandien jis ruošiasi važiuoti į miestą naujos prekių partijos parsivežti.

Kaip ir visuomet, rytą pradeda veikti biblioteka, ambulatorija, vaistinė, paštas. Beje, beveik kiekvienas kaimo kolūkietis prenumeruoja laikraščius ir žurnalus.

Anksti žiemos prieblanda apgaubia žemę. Eina vakarop, darbo diena baigta. Kolūkiečių laukia kultūrinis poilsis. Jį galima praleisti namie — beskaitant knygą, prie reproduktoriaus, prie radijo; galima nueiti į klubą - skaityklą, į biblioteką...

Kolūkio klube šį vakarą repetuoja dramos ratelis: jo dalyviai ruošiasi pastatyti didžiojo rusų dramaturgo Ostrovskio pjesę "Ne visada katinui užgavėnės." Ratelio meno vadovė—vietinės mokyklos mokytoja Kalpokaitė — sugebėjo įtraukti į ratelį daug teatrinio meno mėgėjų. Dabar, ruošiant naują spektaklį, uoliai dalyvauja apie dvidešimt kolūkiečių. Vien šiemet ratelio dalyviai pastatė tokias pjeses, kaip Gogolio "Vedybos" ir Novikovo "Kova dėl derliaus."

Kolūkiečiai mėgsta kaimo šokių grupės pasirodymus. Lietuvių liaudies šokius gerai šoka kolūkietės Regina Sinauskaitė, Teresė Mackevičiūtė, Liuda Butytė ir kitos.

Be saviveiklos, klube plačiai išsivystė paskaitinis darbas. Didelį autoritetą kolūkiečių tarpe turi vietiniai lektoriai — vidurinės mokyklos direktorė Bartkienė, mokytojai Girskas ir Bružienė, gydytojas Niauronis.

Ne tik jaunieji, bet ir pasenę kolūkiečiai vakarais renkasi į klubą - skaityklą. Žiūrėdami į linksmą, džiugų jaunimą, jie prisimena savo sunkų gyvenimą buržuazinio režimo metais.

—Iki tarybų valdžios, — sako kolūkietis Stepas Šakys, — niekas nesirūpino, kad žmonės galėtų šviestis, kad liaudis taptų kultūringa. Bet tai turtuoliams ir nebuvo naudinga: tamsią ir užguitą liaudį lengviau buvo išnaudoti, išspausti iš jos tiek, kiek tik galima. Kaime iš esmės mokėsi tik buožių vaikai. Apie radiją, klubą, ambulatoriją mes nė svajoti nesvajojome. Pats žodis "kultūra" anais laikais valstiečiams buvo nesuprantamas, nes nieko šviesaus, džiaugsmingo mūsų gyvenime nebuvo...

Daug žmonių vakarais būna ir kolūkio bibliotekoje, kurią lanko apie 300 žmonių. Lentynose tvarkingai išdėstytos klasikų knygos, rusų ir užsienio klasikų, lietuvių ir kitų tautų tarybinių rašytojų kūriniai. Kasmet biblioteka gauna naujų knygų. Daug ir noriai skaito kolūkiečiai.

Tarp knygų, kurias per pastaruosius laiką perskaitė Babtų kaimo kolūkiečiai, yra L. Tolstojaus "Prisikėlimas" bei "Karas ir taika," D. Golsuorsio "Saga apie Forsaitus," K. Simonovo, S. Nėries, P. Cvirkos, T. Draizerio ir daugelio kitų rašytojų kūriniai. Neseniai bibliotekoje įvyko skaitytojų konferencija, kurioje buvo nagrinėjama garsiojo tarybinio rašytojo S. Babajevskio knyga "Aukso Žvaigždės Kavalierius," pasakojanti apie taikųjį Kubanės kolūkiečių darbą. Beveik kas savaitė kaimo klube demonstruojami filmai. Šiais metais kolūkiečiai žiūrėjo daug puikių filmų, kurie yra garsūs ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir užsienyje. Jų tarpe — "Berlyno paėmimas," "Kubanės kazokai," "Cirkas" ir kiti.

S. Venckūnas

Leidė Astor'ienė linki McCarthy'ui nuodų

Washington. — Kuomet ragangaudis senatorius Joe McCarthy gėrė degtinę pokilyje pas senatorių Taftą, tai leidė Nancy Astor'ienė, viešnia iš Anglijos, du sykiu balsiai tarė:

"Aš norėčiau, kad jo (McCarthy'o) taurėje būtų nuodai."

Astorienė, 73 metų amžiaus, seniau buvo Anglijos seimo narė. Gimusi Amerikoje, jinai ištekėjo už Anglijos lordo Astoro.

Pokilin pas republikonų vadą sen. Taftą buvo sukviesti prez. Eisenhoweris, kiti valdininkai, senatoriai, kongresmanai ir įvairūs politikieriai.

Korėja. — Korėjos liaudininkai sako numušę dar 2 Amerikos lėktuvus.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Knygos - Skaitykite - Žinokite

Naudokitės Nužemintų Kainų Proga

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina $2.00. DABAR TIK $1.50.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Prisikėlusi Lietuva

Parašė Antanas Bimba, kaip po karo aplankė Lietuvą, puslapių 224, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

POEZIJA

Prošvaistės

Jono Kaškaičio—Dr. J. J. Kaškiaučiaus jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. 256 puslapių, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Usnynė

Teofiliaus Tilvyčio gražiausia kūryba, sielą žavėjanti poema, puslapių 160, kaina $1.50, DABAR TIK 75c.

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

APYSAKOS

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspudinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Mortos Vilkienės Divorsas

Tai apysaka, kuri veda istoriniu keliu Amerikos lietuvių kultūrinio, ekonominio ir politinio gyvenimo. Parašė Mikas Rasoda—Mizara, puslapių 314, kaina $1.00, DABAR TIK 75c.

Bernardo Gavelio Klaida

Baisių nelaimių ir erškėčių takai jauno lietuvio ateivio Amerikoje. Parašė Rojus Mizara, puslapių 350, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Ūkanos

Jauno lietuvio pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Šliuptarniai

Dr. Jono Šliupo gyvenimas, jo darbai del lietuvybės ir kovos už laisvamanybę. Puslapių 650, kaina $5.00, DABAR TIK $4.00.

KNYGOS APIE SVEIKATĄ

Sveikatos Šaltinis

Daug naudingų patarimų apie sveikatą, nurodymai kaip gelbėtis pasireiškus kokioms paprastoms ligoms, kaip jas pažinti ir būdai jų prašalinimui. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 352. Kaina $2.50 (nėra nuolaidos).

Kaip Būti Jaunam Net ir Senatvėje

Patarimai senyviems žmonėms kaip užsilaikyti, kuomi maitintis, kad būti sveiku ir gyventi ilgą amžių. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, puslapių 62, kaina 50c (nėra nuolaidos).

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Nurodymai kaip gelbėti susižeidus, apslobus, staigiai viduriais apsirgus nėsant galimybės greit gauti daktaro pagelbos. Paduodama daug receptų. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, pusl. 128, kaina $1.00, DABAR 60c.

Visos aukščiau suminėtos knygos gaunamos Laisvės knygyne. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

LAISVĖ

110-12—ATLANTIC AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

UŽBURTOJI SIELA

10-24-52 *Parašė ROMAIN ROLLAND* —107—

(Tąsa)

Beje, pasitaikydavo, kad per tuos sunkiuosius metus Solanž išsiblaškiusi ištisais mėnesiais visiškai pamiršdavo savo globotinį, ir pažadėtasis išlaikymas nutrūkdavo. Nė geriausia turtingųjų valia nepadaro, kad jie galėtų suprasti, jog visą laiką reikia galvoti apie pinigus. Pinigai tai beturčių rūpestis. Solanž pasiųsdavo Filipui bilietus į koncertus. Teatro ložoje norint priminti šiai žaviai moteriai jos uždelstą pašalpą reikėdavo išgerti visą gėdos taurę. Filipas ją išgerdavo. Ir tai kartais būdavo vienintelis maistas, kurį jis tą dieną gaudavo. Solanž tada nustebusi išplėsdavo akis:

— Kaip tai?.. O! brangusis drauge, kokia aš išsiblaškius!.. Kai tik sugrįšiu...

Ji pažadėdavo, pamiršdavo dar vieną ar dvi dienas ir pagaliau atsiųsdavo, atsiprašinėdama kaip begalima meiliau. Filipas, įsiutintas laukimo ir pažeminimo, prisiekinėjo sekantį kartą verčiau stipti, negu vėl prašyti. Bet stipti tinka tik tiems, kuriems nėra reikalo gyventi! O jam reikėjo... Jis vėl prašytų tiek kartų, kiek tik reiktų. Solanž ant jo visiškai nepyko. Jei ji dažnai pamiršdavo ("Ji taip daug turėjo apie ką galvoti!"...), kai tik primindavo, ji visad jausdavo tokį pat malonumą duoti...

Kokie keisti santykiai to jauno, ugningo, visų žemės gėrybių išalkusio vyro su šia vos už jį vyresne, elegantiška, gražia, švelnia, tinkama suvalgyti moterim! Jie matydavosi vienu du dažnai, metų metais, ir joks dviprasmiškumas neįsiskverbė į jų draugystę! Ramioji Solanž motiniškai patardavo Filipui dėl apsirengimo, dėl jo smulkių pasaulietiškų problemų ir dėl jo praktinio gyvenimo. Filipo išdidumas nesivaržė ir priimti patarimus, ir netgi atverti širdį, papasakoti savo pasisekimus ir nusivylimus. Jis galėjo tai daryti be baimės. Solanž negirdėjo nieko blogo, nieko realaus... Nesvarbu! Ji klausydavosi ir paskui, maloniai šypsodamasi, sakydavo:

— Jūs norite mane išgąsdinti. Bet aš jums netikiu.

Nes ji tikėjo tik tam, kas buvo netiesa.

Ir šis žmogus, negailestingas visokiam vidutiniškumui, padarė gyvenime tik vieną išimti: Solanž. Jis susilaikydavo ją teisti.

Išgarsėjęs amerikietiškai, triukšmingai, bet pagrįstai dėl neginčijamų nuopelnų, jis jau prieš septynerius ar aštuonerius metus buvo sugrįžęs į Paryžių. Jo vadovo parama, vilkdama paskui daugybę dolerių ir oficialiąją paramą, praskynė jam kelią, nepaisant trigubų užtvarų, sukrautų rutinos, pavydo ir pagrįstų teisių, tų kurie jau seniai laukė savo eilės įeiti. Pagrįstai ar ne, — jis visiems perlipo per galvas. Filipas nebūtų pakentęs garbės ar pelno, jei jie būtų neužtarnauti; bet žinodamas, kad tai yra užtarnauta, jis visiškai nesivaržė dėl priemonių visa tai iškelti viešumon. Jis per daug niekino žmones, todėl, esant reikalui, skolindavosi iš jų paniekos vertus ginklus, kad juos pačius galėtų persmeigti. Jis nepamiršo spaudos reklamos, kuri užtrenkdavo ausis, kaip tie trimitai, kurie kadaise lydėdavo dantų traukėjus miestelių aikštėse. Jis pasidarė dalyvis pasaulietiškų susiėjimų, kritikos ratelių, aukštuomenės blizgesio, iškilmingų priėmimų. Jis leidosi į sensacingus interviu, pats rašė (niekas geriau nepatarnaus, kaip pats sau) ir vienu ar pora pavyzdžių jis įrodė prieštarautojams, kad jis plunksną valdo taip pat gerai, kaip ir chirurgišką peilį. Patarimas mėgėjams!.. Jokio dviprasmiškumo! Sveikinantis jo būdas tarsi sakė: "Sąjunga ar karas?" Jis nepalikdavo kitiems jokių galimybių ištrūkti, prisidengiant neutralumu.

Tuo pačiu metu aršus darbas, jokio pasigailėjimo nei sau, nei kitiems, abejingumas pavojams, puikūs nepaneigiami rezultatai, kurie internistus jo vedamoje ligoninėje pevertė jo entuziastingais šalininkais; patogiai įsitaisiusiems protams, nemėgstantiems, kad juos kas nors purtytų, jo drąsūs pranešimai Akademijai kėlė beviltišką nenorą tikėti; tai buvo homeriškos varžybinės kovos, kuriose jo balsas bemaž visados būdavo sprendžiamasis, jo žodis visados paskutinis.

Jis nugąsdindavo nedrąsiuosius. Jokio atsižvelgimo į individus, kai jam atrodydavo paliestas mokslo ar žmonijos reikalas! Jis būtų norėjęs daryti bandymus su kriminalistais, išnaikinti baidykles, iškastruoti nenormaliuosius, daryti didvyriškus bandymus su gyvu kūnu. Jis neapkentė sentimentalumo. Jis nesigraudino dėl savo pacientų ir jiems neleisdavo graudintis. Jų vaitojimai jo nedomino. Bet kur jis galėjo pagelbėti, jis gelbėjo, — šiurkščiai; jis piovė gyvą kūną, norėdamas išgelbėti gyvybę. Šiurkščios širdies, bet švelnių rankų. Ligoniai jo bijojo ir jo ieškojo. Jis lupdavo iš turtingųjų, o iš vargšų nieko neimdavo.

Jis gyveno plačiai, pamėgęs prabangą, — nors ją be gailesčio būtų galėjęs kurią nors dieną visiškai atmesti; bet šį gyvenimą, jei jau jį turi, imk visą! Žmona buvo jo prabangos dalis. Jis naudojosi ir vienokia prabanga, ir kitokia ir neprašė iš jų daugiau, negu jos gali duoti. Jis iš Noemi nereikalavo dalintis jo mintimis ir savo minčių jai nesiūlė. Noemi to nė neužsipuolė: jei ji turėjo visa kita, tai, jos nuomone, buvo jau geroka dalis. Jis buvo nusprendęs, kad visais atvejais tai yra vienintelė dalis, moterims privaloma. Galvojanti moteris — tai per daug vietos užimąs baldas.

Kodėl gi jis tuoj pat susižavėjo Aneta?

*

Dėl to, kad ji buvo į jį panaši.

Dėl to, kad šio meto Anetoje jis rado kažką, panašų į jį, ir tai tik jis vienas galėjo išskaityti. Susikryžiavus jų pirmųjų žvilgsnių ašmenims, susikirtus jų pirmosioms replikoms — geležis į geležį, —jis pagalvojo:

"Ji mato šiuos žmones taip, kaip ir aš. Ji mano rasės."

Jo rasės? Beveik nepanašu, sprendžiant iš visko: Aneta buvo iškritus iš tos socialinės sferos, į kurią Filipas tik kumščio jėga buvo iškilęs, jie susitiko tik pravažiuodami pro šalį. — Bet šią valandėlę jiedu abu stovėjo lygioje vietoje; abu jie jautėsi svetimi šiems žmonėms, šių žmonių priešai, abu tarsi kitos rasės, kuri buvo kadaise žemės savininkė, dabar bedalė, išblaškyta po pasaulį, beveik išnykusi. Be to, kas gali žinoti rasių paslaptis ir jų nepastovumą, šią tūkstantmetę maišatį, kai žmonija, atrodo, keliauja į galutinį vidutinumo triumfą?.. Bet yra ir staigių perėjų; kartais senasis žemės savininkas vienai dienai atsiima savo turtą. Ar tai buvo jo turtas ar ne, Filipas vis tiek jo reikalavo kaip savojo. Ir, kaip tokį, jis sau priskyrė Anetą.

*

Sugrįžusi namo, nuleista galva, sunkia kakta, Aneta atsigulė, nesakiusi nė žodžio. Ji stengėsi, kad jos viduje būtų tuščia, bet ji neužmigo. Jai reikėjo budėti, kad galėtų pašalinti vieną atvaizdą: kai tik ji užsnūsdavo, atvaizdas pasirodydavo prie durų. Norėdama jį pamiršti, ji bandė užsiimti savo kasdieniniais rūpesčiais: jie jos visiškai nedomino. Tada, norėdama apsiginti prieš gresiantį įsibriovimą, ji pasišaukė sąjungininką, kurio paprastai bijodavo šauktis, nes jis galėjo sukelti per daug praeities nerimo: Žiulijeną ir visą pasaulį minčių, kurias gailestis ir svajonės buvo sutelkę aplink mylimą vardą, labiau dirbtinį negu tikrą. Jos akimirkai pasirodė ir vėl atkrito suledėjusios. Ji užsispyrė visa tai atgriebti jėga. Savo glėbyje ji laikė tik nuvytusią puokštę. Saulės smūgis išgėrė sultis. Norėdama jas atgaivinti, Aneta savo karštomis rankomis tik pabaigė puokštę sudeginti. Ji blaškėsi, vienaip ir kitaip kaitaliodama pagalvę. Tačiau reikėjo užmigti, kad galėtų rytojaus dieną dirbti. Ji paėmė tabletę ir krito į užmarštį. Bet kai ji po trijų ar keturių valandų pabudo, nerimas buvo čia pat; ir jai atrodė, kad net miegant jis nebuvo nuo jos pasitraukęs.

Rytojaus dieną ir sekančias dienas nerimas vis laikėsi. Ji ėjo, grįžo, atlikinėjo pamokas, ji šnekėjo, ji juokėsi kaip ir paprastai. Gerai nustatyta mašina tęsia darbą pati. Bet siela buvo nerami.

Vieną pilką dieną einant skersai Paryžiaus, staiga viskas nušvito... Kita gatvės puse praėjo Filipas Viliaras... Ji grįžo patvinusi džiaugsmu.

Kai ji nusprendė suprasti to džiaugsmo pagrindą, ji pasijuto priblokšta. Atrodė, kad ji savo kūne surado vėžį!.. Vadinasi, dar kartą ji pateko į spąstus!

(Bus daugiau)

MIDDLETOWN, CONN.

Atminčiai mano mylimam vyrui JUOZUI BUČIONIUI. Mirė keturi metai atgal, Balandžio 1 d., 1949.

Mano mylimas Juozai, ilsėkis ramiai Amerikos šaltoje žemelėje.

Tavo *Aggie.*

BINGHAMTON, N. Y.

Štai pakvietimas į linksmą ir draugišką parengimą, kurį rengia Lietuvių Literatūros Draugijos 20 kuopa balandžio 18 d., šeštadienio vakare, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St. Prasidės 6 val. Vakarienė bus gardžių valgių, gardėsių. O tikietas nebrangus, tiktai $1. Įžanga nemokama.

Visus ir visas širdingai prašome dalyvauti — ne tik vietinius, bet ir iš kitų miestų, kaip Scranton, Wilkes-Barre ir Forest City. Turėsime gerus laikus. Seniai mes besuėję, besimatę.

Prašome tikietus įsigyti iš anksto. Galite gauti pas rengėjus: U. Šimuliunienę, 21 Grand Blvd.; H. Žukienę, 356 Clinton St.; J. Vaičekauską, 48 Mygatt St.; A. Žemaitienę, 16 Hazel St. ir J. K. Navalinskienę, 55 Glenwood Ave.

Lauksime tamstų visų atvažiuojant ir ateinant.

Tad, iki pasimatymo su visais. **Rengėjai.**

★

Daugiau paramos Laisvei

Dar pasiunčiau $20 į Laisvės $8,000 fondą. Su pirmiau pasiųstais $25, viso iki šiol pasiųsta $45. Pradžia gana gera.

Čia yra nemažai Laisvės skaitytojų. Juk ir jie nepasiliks užpakalyje. Kiti paaukos po tiek pat, o gal ir po daugiau, tam svarbiam reikalui.

Moterų Klubo Vajininkė.

★

Svečiai

Aplankė mus V. A. Valukai iš Scrantono kovo 29 d. Džiugu buvo juos matyti. Vincas ir Antanina gerai atrodo, ypač Vincas, nors jis yra sergantis žmogus.

★

Mūsų miesto ligoniai

Ona Mikolajūnienė dar vis smarkiai serga. Teko sužinoti, kad susirgo V. Čekanauskas. Randasi savo namuose, 303 Clinton St., po gydytojo priežiūra. Valerija Kaminskienė nesveikuoja, bet ranka, kurią buvo nusideginusi, eina sveikyn. Ją kankina širdis ir aukštas kraujo spaudimas. Veliname visiems greitai pasveikti. **A. ir J. K. Navalinskai**

Pittsburgh, Pa.

Skaudi nelaimė Petro Pivariūno kepykloje

Kovo 22 d. apie 2 vai. po pietų darbininkas Albinas Gailis norėjo uždegti kepyklos gesinį pečių, kuris buvo užgesęs. Kaip tiktai ugnis pasiekė pečių, staiga įvyko eksplozija ir ugnyje paskendo A. Gailis. Pora darbininkų, kurie netoli buvo, bandė jį išgelbėti, nuplėšti degančius drabužius, bet nelaimingasis nuvežtas į ligoninę į antrą dieną pasimirė.

Albinas Gailis buvo nevedęs, 33 metų amžiaus, paliko tėvus, du brolius ir vedusią seserį. Velionis buvo Antrojo karo veteranas, buvo veiklus ir priklausė prie keleto vietinių draugijų. Palaidotas kovo 27 d. **B.**

Ar Tamsta jau gavai Laisvei naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

Miami, Fla.

Vasario 16 d. klerikališkai tautiškas Lietuvių Choras buvo gavęs pusvalandį dalyvauti televizijos programoje tarptautinėje valandoje. Chorvedžiu yra vargonininkas DP Steponavičius, pasivadinęs save Stevens. Dainininkas ir dirigentas iš jo neprastas, o ir anglų kalbą pusėtinai pramokęs vartoti. Bet tūlas raševa per Keleivio Nr. 10 štai ką parašė:

"Televizijoj pasirodyti buvo pakviestas Lietuvių Choras, vedamas grinoriaus DP Stevens, 3 val. po pietų. Lietuvių Choras pasirodė tautiškuose rūbuose. Televizijos pranešėjas pagyrė lietuvius. Po to visą reikalą sugadino tas faktas, kad iš lietuvių pusės nebuvo kas paaiškintų publikai kokia proga lietuviai čia pasirodo ir kokią šventę mes minime. Kažin kodėl už lietuvius pasiėmė kalbėti p. Stevens, bet nelaimei, jis sunkiai susikalba. Kai pranešėjas paklausė, kokios dainos bus dainuojamos, choro vedėjas nieko nesakė, matomai, nesupratęs klausimo. Pranešėjas klausia: "What anniversary are you celebrating?" Lietuvių kalbėtojas ir vėl nežino ką atsakyti. Pranešėjas pamatė, kad lietuvių kalbėtojas nesusikalba angliškai ir klausia: "How many years of independence are you celebrating?" Lietuvių kalbėtojui ir tas klausimas pasirodė perpainus ir jis, matomai, atsiminęs savo amžių, atsakė — 36! Tuo tarpu choro nariai, kurių tarpe yra gerai angliškai mokančių, jautėsi kaip musę kandę, nei šiaip nei taip. Pranešėjas dar klausė: "Who is going to sing?" Choro vedėjas atsako: "Oi kas tai buvo..." Pranešėjas vėl klausia: "Is 'Oi kas' name of the song or of the singer?" Į šį klausimą atsakymo visai nebesulaukėme. Tiesa, choras padainavo vieną dainą, o p. Stevens sudainavo "Oi kas", bet gal dėl susijaudinimo, sudainavimas kaip chorui taip ir solistui nekaip nusisekė."

Tai taip dipukai ir susipiovė tarp savęs, o Keleivio pisorius dar ir apsimelavo, nes televizijos programai apsiėmė pirmininkaut lietuvis čiagimis advokatas Dirse, bet jam nepasirodžius, pranešėjas pradėjo statyti klausimus choro vedėjui Stevensui, kuris nebuvo tokiems klausimams atsakinėti, nei jis žinojo kad jo bus klausta.

Pasirodžius tokiems raštams Keleivyje, Naujienose ir Vienybėje, choro susirinkime kilo lermas, ir buvo prašalintas choro mokytojas Stevens, o choro pirmininkas p. Noris su iždininke išstojo iš choro, ir beveik pusė narių choristų atsisakė nuo choro.

Kas liečia p. Steponavičių, tai jis yra žemaitis nuo Plungės miesto, ščyras katalikas, bažnyčios muzikantas, pasikalbėjime mandagus ir inteligentiškas. **Senas Miamietis.**

Jei Tamsta dar neprenumeruoji dienraštį Laisvę, tai tuojau užsisakykite. Jis kasdieną atneš jums į namus svarbiausias žinias iš viso pasaulio.

Chicagos Žinios

Laukiame įžymaus veikėjo

Ateinantį šeštadienį, balandžio 4 d., 8 val. vakare, Peoples Auditorijoje, 2457 W. Chicago Ave., įvyks pasitikimas darbininkų veikėjo **Steve Nelson.** Steve Nelson, kaip žinome yra sufreimuotas ir nuteistas 20 metų kalėjimo už darbininkišką veiklą prieš Melono interesus Pittsburghe.

Jis neteisingai buvo išlaikytas kalėjime 288 dienas iki protestai iš viso pasaulio darbininkų privertė persiekiotojus išleisti jį ant parankos $20,000.

Su Nelsonu bus kiti du darbininkų kovotojai, tai **Elizabeth Gurley Flynn ir Pettis Perry.** Pastarieji yra du iš 13-kos nuteistųjų Foley Square teismo New Yorke remiantis Smith Aktu.

★

Svarbus kuopos susirinkimas

LDS 112-tos kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus pirmadienį, balandžio 6 d., 7:30 val. vakare, Vengrų Svetainėje, 1632 Milwaukee Ave. Susirinkime bus išduotas raportas iš Vidurvakarių Konferencijos Gynimui Sveturgimių, kuri atsibuvo kovo 22 d. Taipgi turėsime rimtai apkalbėti LDS vajaus klausimą gavimui mūsų organizacijai naujų narių.

Nariai, kuriems laikas ir sveikata pavelija, malonėkite susirinkime dalyvauti.

Ben Aluzas, rašt.

★

Įrodykite, ar nutilkite

Kovo 23 d., Chicagos Taryba Amerikos-Sovietų Draugystės paskelbė pasiūlymą, jog išmokės $1,000 pinigais už dokumentalį priparodymą įkaltinime "oficialės Sovietų politikos antisemitizme". Pasiūlymas skamba sekamai:

"Remiantis ištyrinėjimu oficialių ir pusiau oficialių dokumentų, raportų, kalbų išspausdintų šimtuose laikraščių, žurnalų ir kituose spaudiniuose nesenai gautuose iš Sovietų Sąjungos, mes esame absoliutiškai persitikrinę, kad kaltinimas 'anti - Semitizme' dabartiniu laiku atkreiptas prieš Sovietų Sąjungą yra be pamato, faktų ir negali būti paremtas teisingais daviniais.

"Chicagos Taryba Sovietų-Amerikos Draugystės sumokės $1,000 (Vieną Tūkstantį Dolerių) pinigais, pirmam asmeniui ar organizacijai sudėjusiai mūsų raštinėje Chicagoje, laike 90 dienų laiko nuo kovo 23, 1953, originalę kopiją ar autentišką (tikrą) reprodukciją bile oficialio Sovietų dokumento, kuris nurodytų Sovietų valdžios politiką baudime, diskriminavime neprietelškume prieš žydus žmones ar bile dalį žydų žmonių remiantis jų rase, tikyba ar tautybe; ar nurodytų, kad Sovietų konstituciniai parėdymai kriminalėms bausmėms už anti-semitinę veiklą-aktus būtų buvę susilpninti bile kaip."

Su pradžia metų pranešame biznieriams, kad Laisvės spaustuvė gali padaryti biznims kalendorius 1954 metams.

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED—MALE

GARAGE MAN. Experienced, all around man for general work. Must have driver's license. Steady work; good opportunity for the right man. Apply in person.
UPTOWN SERVICE GARAGE,
1744 N. Croskey St.
(62-70)

SHEET METAL MEN. Must be first class. Experienced on Stainless Steel. Steady work; good working conditions. Apply or phone.
SHANNON MANUFACTURING CO.,
Waterloo Road, Berwyn, Pa.
Berwyn 0971.
(64-66)

DISPATCHER
Day work. For class 1 Southern Motor Carrier. Must be experienced. Steady work. Good working conditions. Phone.
NE. 4-2084 for Interview.
(64-66)

AUTO MECHANICS
A first class man can earn between $85 to $115 weekly under our new plan. Enjoy the benefits of hospital and medical surgical service free, $2000 group insurance; 6 paid holidays and liberal vacation plan. Work in one of the finest equipped shops in the U. S. Apply 9 A. M. to 4 P. M. **Dick Theiss,** Service Manager. RANDOLPH CHEVROLET, INC., 1759 Haddon Ave., Camden. Emerson 5-2000. After 6 P. M. —PI. 2-6547-W.
(65-68)

HELP WANTED FEMALE

GOVERNESS for 2½ year old child. Age 25 to 40. Must have pleasing personality. Steady position; and good home for right woman. Phone **Welsh Valley 4-5846.**
References and experience required.
(62-67)

HOUSEWORK. General and Cooking. Live in or out. Willing to go to seashore for summer. Good salary and home for the right person. Reference & experience required. Phone GE. 8-8455 for interview.
(64-70)

HOUSEKEEPER-COOK. Must be fond of children. Experience & references required. Sleep in. Top salary for right woman.
Call **GR. 7-9333** for interview.
(65-67)

MALE and FEMALE

MAN & WIFE. Country Club. Near by Philadelphia. Steady employment. Must live on premises. Work consisting of kitchen and other duties. Proper couple can make good salary and compensation. Phone **Mr. Miller. Swarthmore 6-3160.**
(64-66)

Baltimore, Md.

Help Wanted Female

BANK POSITIONS. Several young ladies to work in our bookkeeping and proof department, no experience necessary; pleasant working conditions. For interview call PL. 7141.
(65-72)

Berlin.— Sovietų vyriausybė visai atliuosavo anglams - amerikonams važiuotę tarp Berlyno ir vakarų Vokietijos.

Nairobi, Kenyja. — Anglai nušovė dar 24 negrus, vadinamus "teroristais."

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pieno firmos gaus daugiau pelno

New Yorko miestui pristatantiems pieną farmeriams paskiausiais šešiais mėnesiais žymiai numažintos kainos. Lapkričio mėnesį už šimtą svarų jiems mokėjo $5.85. Už šį mėnesį numatyta mokėti tiktai apie $4.76 už tą pačią miera.

Išeina po arti pustrečio cento mažiau už kvortą.

Seniau veikė nuostatai, kad gaunamą pigiau pieną nuo farmerių, pigiau parduoti ir vartotojui. Kai kurios firmos iš tų paskiausių nuolaidų dviemis atvejais numažino po pusę cento kvortą ir vartotojams. Bet kitus apie centą ir pusę nuo kvortos pasiliko sau. Ir susitarė ateityje gausimų nuolaidų nuo farmerių neperleisti vartotojams.

Pasilaikytasis centas su viršpienu prekiaujančioms firmoms sudarys apie 4 milijonus dolerių ekstra pelno tiktai per vieną mėnesį. V-as.

Transportininkai sutiko palaukti

Valdinei Transportacijos Tarybai paskelbus, kad ji sutinka su unijos atstovais tartis, darbininkai sutiko palaukti.

Pasitarimą žada vykdyti balandžio 6-tą. Tai būtų viena diena anksčiau valdžios šaukiamojo viešo posėdžio visiems miesto finansiniams reikalams svarstyti.

Važiuotės problema yra viena didžiausiųjų finansinių problemų. Ji paliečia apie 45,-000 darbininkų ir milijonus miesto gyventojų, kurie tomis važiuotės linijomis naudojasi. Linijų apyvarta siekia šimtus milijonų dolerių metams.

Reikalauja progos svarstyti budžetą

American Labor Party pareikalavo, kad majoras Impellitteri paskelbtų viešus posėdžius svarstymui miesto budžeto. Toki posėdžiai turėtų būti paskelbiami iš anksto, kad organizacijos galėtų pasiųsti savo atstovus. Visuomenė turėtų būti prileista tarti savo žodį apie miesto finansus, kuriuos ta visuomenė turi sumokėti.

Macy's darbininkai demonstracijose

Visų penkių Macy's departmentinių krautuvių New Yorko miesto ribose darbininkai buvo išėję į demonstraciją prie krautuvių. Jos įvykdytos balandžio 1-mos rytą, pirm darbo.

Reikalauja algos priedo, 35 valandų savaitės, pagerintų pensijų. Pagal senąjį kontraktą, kuris baigėsi balandžio 1-mą, pradinė alga buvo $35.50 už 40 valandų savaitę.

Sam Kovenetsky, CIO United Department Store Workers Lokalo 15 prezidentas, sako, kad Macy's firma atsiliko nuo tūlų kitų firmų valandų klausimu. Daugelyje krautuvių, tarpe tų Stern's, Namms, Best & Co, Bonwit-Teller jau dirba 37 ir pusės valandų savaitę. Gi Arnold Constable jau turi 35 valandų savaitę.

Pataisa

Paskelbime brooklyniečių koncerte davusių Laisvės fondui dovanas turėjo būti: Mr. ir Mrs. Radušiai iš Bayonnės dovanojo $15. Jie buvo pažymėti kaipo iš Jersey City.

Dvi unijos bendrai veda derybas

New Yorke unijų su kompanijomis derybose šiomis dienomis įvyko kas naujo. United Electrical, Radio & Machine Workers Lokalo 1227 ir AFL Metal Polishers International Unijos Lokalo 8-to atstovai sėdi prie vieno derybų stalo.

Lokalai bendrai derėjosi su Aetna Metal Craft Co ir Broadway Co. Tos kompanijos abi yra vienos firmos nuosavybė. Bet unijos susiorganizavo skirtingos. Tačiau lokalo vadovybės susitarė bendrai veikti ir vienokių sąlygų reikalauti abiem šapoms.

Pastaruoju laiku reiškiasi įdomus unijų pasukimas į vieningumą. Neseniai maliorių unijos pažangiečiai susitarė su įsigalėjusia pažangiečiams priešiška administracija vieni kitus remti visokiuose unijos reikaluose.

Reikalauja specialės sesijos dėl rendų

Rendauninkų ir daugelis kitų organizacijų siunčia į Albany gubernatoriui Dewey reikalavimus sušaukti specialę Valstijos Seimelio sesiją. Ragina persvarstyti rendų klausimą. Rendauninkų vadai sako, kad jeigu įvyktų specialė sesija, spėjama, jog ji atšauktų rendų pakėlimą. Kad rastųsi senatorių ir assemblymanų, kurie pakeistų savo balsavimą.

Dėl ko pakeistų? Ar jie pakeitė norą patarnauti real estate kompanijoms? Rendauninkai sako, jog priežastis visai kita. Ji esanti tokia:

Kai įstatymų leidėjai sugrįžo namo atostogauti po nutarimo pakelti rendas, jie nespėja slapstytis nuo delegacijų. Juos kviečia į rendauninkų mitingus. Rendauninkams parodant faktus apie savo padėtį ir kompanijų pelnus, įstatų leidėjai pasijunta kaip ant skaurados. Ir supranta, kad bus blogai atėjus rinkimams. R-kas.

Transportininkai pagrąsino streiku

Transport Workers Unijos prez. Michael J. Quill radio kalboje pareiškė, kad jis priešingas kėlimui fėro. O jo unija pareiškė, kad ji nepriims atstatinėjimo iš darbo, kaip tą sugestuoja miesto valdžia savo "ekonomijos" plane.

Telegramą miesto valdžiai pasirašė visašališkasis prez. Quill ir miesto ribose veikiančio 100 lokalo pareigūnai Matthew Guinan, Gustav Faber ir Ellis Van Riper. Jie įspėja, jog valdžios nesitarimas su unija gali išsaukti miesto subway ir busų linijose krizę.

Valdžia seniau buvo prižadėjusi unijai, kad be unijos sutikimo jokių žymių pakaitų važiuotės srityje nedarys. Jeigu valdžia dabar to nesilaikys, ji sulaužo sutartį. Tas paliuosuotų ir unijistus nuo atsakomybės už padėtį.

Darbininkai įgalino uniją imtis bile kurio žygio, įskaitant streiką.

Raudonasis Kryžius New Yorke pratęsia savo vajų iki balandžio 15-tos. Priežastis: surinkta tiktai 65 procentai miesto kvotos, kuri yra 7 milijonai. Visos šalies kvota yra 93 milijonai dolerių.

Apie tą gražų lietuviškos dainos-muzikos popietį

ONA MINEIKYTĖ
iš Montello, Mass.

Tai jinai ir jos suorganizuota grupė dainininkų, vaidintojų, muzikantų suteiks mums tą gražų lietuviškos dainos ir muzikos popietį. Jie suvaidins Didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuviams muzikalinį veikalą "Geriau Dainelė, Negu Šposai."

Veikalą pagamino ji pati-Mineikytė-Bouvier. Ji sudarė iš visiems suprantamų ir pamylėtų lietuvių liaudies dainų. Įpynė ir keletą pasaulinių muzikos klasikų kūrinių, bet sulietuvintais žodžiais, visiems suprantamais. Ji ir pati vaidins-dainuos čigonaitės rolėje.

Kad amerikinės kartos lietuviai sukuria nuostabiai gražių muzikos dalykų, jau žino kiekvienas, kuris juos girdėjo. Kas, pavyzdžiui, gali negirdėti savo atmintyje skambėsio praėjusį sekmadienį girdėtų Balevičiaus kūrinių "Vasaroj," ar "Ei, upeli!" ir kitų.

Už savaitės sekmadienį, balandžio 12-tą, panašiai žavinga paguoda mūsų sielai laukia visų tų, kurie ateis į Liberty Auditoriją. Kurie netingės ateiti išgirsti-pamatyti svečių iš Montello ir apylinkės mums atvežtą jų pačių sukurtą veikalą. Laukiu.

Dewey-Impellitteri plano reikšmė

Skaičiuojant doleriais, gubernatoriaus Dewey ir majoro Impellitteri planas miestui kainuotų kiekvienam miestiniam darbininkui po $391 metams.

Tokį apskaičiavimą padarė trys miestinių darbininkų AFL unijos. Tą apskaičiavimą paskelbė apmokamame miestiniams reikalams leidinyje The Chief. Tas jų pateiktas raportas rodo, kad vidutiniam darbininkui dėl to plano pasidarytų sekami nedatekliai:

Transit Authority pakeltas fėras $30.

15 procentų pakelta renda $110.

Dasidėjusi sveikatos apdraudai duoklė $75.

Negavimas 40 valandų savaitės $156.

Darbininkai žada nepriimti to plano, kovoti prieš jį visomis galimomis priemonėmis. Gerėti, ne blogėti turi mūsų gyvenimas, sako jie.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

Unijos dalyvaus gegužinėje

Darbininkų ir liaudies bendrosios gegužinės paradui rengti komitetas praneša Laisvei, jog šiemtet parade unijos pasirodys skaitlingesniais būriais. Tai rodo pranešimai iš unijų apie susidomėjimą balandžio 4-tą įvykstančia gegužinei konferencija.

Pavyzdžiui: viena tiktai kailiasiuvių Jungt. Taryba išrinko 25 delegatus; 65-tas Distriktas jau turėjo 15 delegatų; rakandų dirbėjų lokalas 140-tas 10 delegatų. Turi pranešimus apie dalyvumą ir kitų unijų.

Girtas vairavimas

Bronxietė Mrs. Rose Santiago tikrai parodė savo galią su auto. Įsilinksminusi iki geros dragos, išvažiuodama iš parking stoties ji apdaužė du auto. Paskiau prašovė pro raudonas šviesas. Po to sudavė į taksi, kuris nuo to užšoko ant šaligatvio ir smogė sienon. Sudavė kitam taksikui ir apvertė.

MONTROSE LIQUOR STORE
Visokių Rūšių Velykoms Vynai
Taipgi jūsų mylimų skonių cordials, degtinės už galimai ŽEMIAUSIAS KAINAS.
Užeikite ir įsitikinkite.
7 New Montrose Ave.
Prie Broadway, Brooklyn, N. Y.
Tarpe Kaiser Frazer ir Studebaker Auto Sales Rooms.
Tel. EV. 4-8842 L. 5254
PRISTATOME Į NAMUS.

GLENN'S RESTAURANT & BAR
Buvęs RUSSIAN INN dabar lietuvių Glenn šeimos nuosavybė
A. TODER IR JO ORKESTRAS
A. DONCOV DAINOS ir ARMONIKA
Žemos kainos ČIA RENKASI LIETUVIAI,
ELBA RADRIGEUZ Amerikoniškos ir ispaniškos Dainos
V. KROCHMALNAS Patarnauja ir dainuoja ukrainietiškas ir kitas dainas
Puikūs valgiai UKRAINIEČIAI IR KITI
219 2nd Avenue (arti 14th St.) New York, N. Y. Telefonas GR. 3-9865
NĖRA MINIMUM MOKESTIES IR NĖRA COVER CHARGE
Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais Floor Show, Dainos ir Šokiai. Šauni Orkestra.

Linksmoms Velykoms

Apsirūpinkite viskuo stalui Velykų puotai. Likeriais apsirūpinkite iš Montrose Liquor Store. Tai puiki krautuvė. Turi visko, ko tik jums reikia. Ir jų kainos, galimai, žemiausios.

Tos krautuvės pasiskelbimas yra Laisvėje. Antrašas: 7 New Montrose St., tarpe Kaiser-Frazer ir Studebaker Auto Salės rūmų. Ypač Williamsburge gyvenantiems patogi vieta užeiti ir įsigyti likerių. Beje, jie pristatys jums į namus, tik pašaukite: EV. 4-8842.

Važiuojant iš toliau Jamaica Line traukiniu išlipkite Hewes St. stotyje. Už pusės bloko bus Montrose Liquor Store. Tik gerai įsitėmykite antrašą, kad nepadarytumėte klaidos. Sk.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN-RIDGEWOOD

L.D.S. 103 ir L.L.D. 55 kuopų susirinkimas įvyks antradienį, balandžio-April 7-tą dieną, pradžia 8 v. vak., Šapolo-Vaiginio salėje, 147 Thames Street.

Abiejų kuopų nariai ir narės malonėkite dalyvauti šiame susirinkime užsimokėkite duokles ir turėsite daug svarbių reikalų aptarimui.

Komisija.

(65-66)

RICHMOND HILL, N. Y.

LLD 185 kp. susirinkimas įvyks balandžio (April) 9 d., 110-06 Atlantic Ave. Nariai malonėkite ateiti patys ir naujų narių atsivesti.

Valdyba.

(65-67)

RANDAVOJIMAI

Pasirenduoja fornišiuoti du kambariai, apšildomi ir visi kiti parankumai, geras iš visur privažiavimas, arti restaurantai. Kreipkitės 293 Maujer St., Brooklyn, N. Y. (Williamsburge).

Pajieškojimai

Paieškau draugo Petro Masuko. Kadaise gyveno Montello, Mass., ir buvo vedęs Matildą Sipul. Taipgi paieškau Jono Sipul, kuris taipgi gyveno Montelloj. Jų pačių ar apie juos žinančių prašau kreiptis šiuo antrašu:

Mr. Frank Paszkievicz,
11841 Eggleston Av., Chicago 28, Ill.
62-65)

REIKALAVIMAI

Reikalingi Salesmanai

Reikalingi Salesmanai (pardavėjai). Amžiaus nuo 25 iki 35. Įsteigta duonos Route (vietos pardavimui). Proga pakilimams. Geros darbo sąlygos. Naujį įrankiai. Alga gera. Pasitarimai tarpe 2 iki 5 popiet.

GORDON BAKING COMPANY,
42-25 — 21st Stretet
Long Island City, N. Y.
(63-65)

REIKALINGI DARBININKAI — HELP WANTED

NEW YORK
HELP WANTED-MALE

M E N

With late model tractors for over the road work with large East & Mid West Freight Carrier.
PHONE: MARKET 2-0165
NEWARK, N. J.
(64-66)

LEATHER CRAFTSMAN

Patyręs rankinis siuvėjas prie suit cases, pilnai mokantys tą amatą vyras, mažai odinei dirbtuvei. Linksma apylinkė, pastovus darbas, 5 dienų savaitė, 40 valandų.
Kreipkitės:
BROOKS BROS.
19 East 44th St., N.Y.C.
(59-65)

MEN WANTED

FOR

Auto Assembly Work
Assemblers
Welders
Metal Finishers

ALSO

Millwright Welders
Electricians
Pipefitters
Jig and Fixture Builders
Process Engineers
Time Keepers
Clerk-Typists

Rotating Two-Shift Operations
High Starting Rates
Cost-of-Living Allowances
Other Benefits
Proof of Birth Required

APPLY
LINDEN PLANT
MONDAY THRU SATURDAY
GENERAL MOTORS CORP.
LINDEN, N. J.
(65-67)

NEW YORK
HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS FINGERWAVERS

Pilnai mokančios, dėl weekends, nuolatinis darbas, gera mokestis. Puiki darbo atmosfera. Klauskite Freddy — TA. 2-8621. Kreipkitės:
FREDDY'S BEAUTY SALON
1888 Archer St., Bronx, N. Y.
(59-65)

REIKALINGOS WAITRESSES

Pilnam laikui—dienom, patyrusios, gera mokestis, nuolatinis darbas.
Kreipkitės:
PETER PAN RESTAURANT
31 So. Middle Neck Rd.,
Great Neck, L. I.
Telefonas Great Neck 2-0277
(64-66)

REIKALINGOS OPERATORĖS

Patyrusios prie mašinų. Overlock Binding, Embroidery on Bartack. Nuolatinis darbas, gera mokestis.
Kreipkitės:
EVERLAST UNDERWEAR CO.
718 Broadway (3rd Floor), N.Y.C.
Telefonas GR. 7-2792
(64-68)

MERGINOS (daug)
18 iki 35 metų.
Su kiek nors patyrimo pakavime
Dirbti Bronx
TECHNICAL TAPE CORP.
177th St. ir Harlem River, Bronx.
Lexington Ave. Subway iki Burnside Ave. ir busu arti 39th ar 40th iki galo linijos.
(65-69)

MALE and FEMALE

MOTERIŠKĖS

Curtain stretchers taipgi folders (patyrimas nereikalingas) Nuolatinis darbas, gera mokestis.

VYRAI

Preseriai, nuolatinis darbas, gera mokestis. Taipgi route men (turi skaityti ir rašyti angliškai). Kreipkitės:
342 GREENPOINT AVE.
(blokas nuo Humboldt St.)
Greenpoint-Brooklyn, N. Y.
(63-67)

NEW YORK
HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS OPERATORĖS

Patyrusios ant vaikų suknelių. Sekcijų darbas. Savaitinis darbas. Gera mokestis. Kreipkitės:
NANCY ANN KIDDIEWEAR
4411 — 3rd Ave., Bronx, N. Y.
(Arti 181st Street)
(59-65)

OPERATORĖS

Patyrusios prie suknelių. Nuolatinis darbas, gera mokestis, geros darbo sąlygos. Kreipkitės:
24 STAGG ST., BROOKLYN, N. Y.
(2nd floor)
Prie Union Ave. ir Lorimer St., privažiavimas 14th St. Canarsie Line arba Broadway Line, išlipti ant Lorimer ar Hewes St.
(63-67)

OPERATORĖS—SINGLE NEEDLE

Lengva dirbti, pastovus darbas, gera mokestis. Kreipkitės visą savaitę:
MARGARET FOUNDATIONS
25-24 — 30th Ave., Astoria, L. I.
(63-69)

OPERATORĖS

Patyrusios single needle ir zigzag. Dirbti prie girdles. Nuolatinis darbas, gera mokestis, puikios darbo sąlygos, moderninė dirbtuvė.
WOLFE & LAND
35 W. 32nd St., (3rd floor), N.Y.C.
(63-69)

REIKALINGA MASAŽISTĖ

Daliai laiko, pripuolamai pilnam laikui, jei pageidaus. Moderninė patraukiančiame suploninimo salone. Gera mokestis. Kreipkitės.
HOLLYWOOD SLENDERIZING SALON
101 South 4th Avenue,
Mount Vernon, N. Y.
Telefonas MO. 4-4644
(64-66)

NEW YORK
REAL ESTATE

Business Opportunity

KEPYKLA—PILNAI ĮRENGTA. Visas kepimas atliekamas vietoje. Daroma $1,200 — $1,300 į savaitę. Kaina $16,000. Įmokėti $8,000. Kiti ant išmokėjimo. BROKER. MA. 2-4209. Box M-31, Room 830, 11 W. 42nd St., N. Y.
(64-66)

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktеliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
MAX PEIST, Ph. G.
Receptų Specialistai:
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Gerai Patyrę Barberiai

VIrginia 9-6125
PETER GUSTAITIS, JR., M. D.
MODERNINĖS MAŠINOS VIDUJINIŲ LIGŲ TYRIMUI
2-3; 6-8 P. M.
By Appointment
Except Thurs. & Holidays
87-20 85th Street
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Užlaiko puikų
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174